

Writer Cultural magazine

گوفاره‌کا رۆشه‌نبیری و چاندی یه و نیف هه‌یقی یه Kovarekê Rewşenbîrî û çendê ye û Nîv mehî ye مجلة ثقافية أدبية و نصف شهرية

ب زمانێ کوردی و عەرەبی و ئینگلیزی و هه‌شاندن
Bi zimanê kurdî û erebî di ête weşandin
تصدر باللغتين الكردية و العربية

ئیمتیاز و سه‌رنڤیسکار: نه‌زیر چه‌مابه‌یقی

Îmtiyaz û Sernivîskar: Nazeer chembahivy

الامتیاز و رئیس التحرير: نظیر علی

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

نقیسین: نه زیر چه مباحی

سه رگوتار

خه تئ بپارینن فهلسه فه بئ مفايه

هه که جقا که ک یان نه ته وهیه که ما ب دیف تشتین پویچ و هیچ (تافه) قه و هشیار بوون نه ما دئ ههست لاواز بیت هیدی هیدی هه تا هه بونا خو ژى ژ دهست دهت، ب شیوهیه که دن دئ ژ قالبی مروقبوونئ که قیته د قالبی گیانه وهریی دا و کویلاتی و له گله گایه تی د ناڤ دا سه ره کی بن، وه کی د سه رهاتیا ژ نه ده بیاتا جیهانی دا خه ت لئ هاتی دزین و نه و مژیلی فهلسه فه که بئ مفا و نه وه رگریی چ مفا، نه ده بیات دبیرت دوو هه قال (شارلوک و واتسون) چون گه شته کی ژ ده رقه ی باژیری (چولی)، پشتی خه ت تا خو قه داین و دهست ب چیکرنا شیکا خو کرین، پشتی ب شه ق ژ خوارنئ خلاس بین، د خه تئ قه نکستن، ده مه کی درهنگ شه قئ شارلوک هشیار بو و بهز واتسون هشیار کر، گوتئ واتسون تو چ دبینی؟،

واتسون گوتئ نه سمانه کی سافی و ته ژى ستیر،

شارلوک گوتئ نه سمان چ دبیرته مه؟،

واتسونی هزرین خو کرن وپاشئ گوت:

ب زانستئ فه له کناسی دبیرت ب ملیونان و ملیاران ستیر هه ساره یین د گه ردونی دا،

ب زانستئ ستیرناسی دبیرت بورجا زه حهل یا د بورجا شیرى دا،

ب زانستئ ده می دبیرت ده مژمیر نیزیک سیی شه قه،

ب زانستئ ئاینی (دین) ی دبیرت ببینن شیائین خودای چه ندن،

ب زانستئ که شناسی دبیرت سوبه هی سافی به و دئ وه خته کی خوش بورینین،

پاشئ واتسونی گوت شارلوک تو چه و نه سمانی دبینی،

شارلوکی گوت هه ی گه مژه خه ت چو و هنده کا خه ت تا مه یا دزی و نه م نکستی و تو

یئ مایی ب فهلسه فا زانستا قه،،، نه قجا به داخه وه چه ند جقا که و نه ته وه هه نه و

تیگه هشتنا وان هند یا کوره یه و لاوازه هه می ماف یین ژئ دهینه ستاندن ژ هه می

ئالیان قه و هه ر مژیلن ب هنده ک تشتین دی قه و ئاگه ه ژ خو نینن.

مه لبه ستخان
 مه لای به درخان
 سیدای میردینی

ژ چه ساری جگه رخوین
 تم دگۆت کوردی بخوین
 مه می عوسمان دبیزه
 ژ کوردی گه وهه ر دریزه
 سهیدا ناییفی چه سو دگۆت
 تم ژ بو زمان دل دسووت
 سهیدای ئه حمه دی پالو
 ژ بو نا زمان شهف و رو
 کوردنو! دل بده زمان
 ژ بو نا بیی خوه دی ئیمان
 کوردستان ئه م سۆز ددن
 ئه می وهلاتی خوه ئاڤا کن
 کوردستانا من تو نه گری
 زمان، چاندا مه نامری
 کوردو! گهر زمان بمره
 نه ته وه هه موو پی ره دمره

زمانى كوردى....
 ل شه مزينان عه لى چه ريرى
 ده ما ده مروانا لى كرى
 ئه حمه د سه يدای جزيرى
 زمانى خوه نه كه ژ بيرى
 ل بازيدى ئه حمه دى خانى
 زمان كر وهك ئاڤا كانى
 ميرمحن، فه قيبى ته يران
 ب كورد داخى ب تلووران
 شىخ ئه قدره حمانى ئاڤته يى
 ليكر كوردى ب تيبين عه ره بى
 مه لا چه سه نى باتى لى كرى
 مه ولوود كورمانجى چى كرى
 هاتانى ميرى جزيرابوتان
 مرجان بوو ژ بو نا كوردان
 ميرجه لادته به درخان
 چاڤكانى ژ بو نا زمان
 قازى موهاممه د سه رووك
 ل گه ردوونى بوويه ديروك
 مه لا مسته فايى نه مرى
 گۆت زمانى مه نامرى
 مه لا محه ممه دى سهيدا
 تم د ناڤا كول و ده ردا
 عه بدولقادر، قه درى جان
 پر خوه ش لى دكر زمان

Zimanê kurdî

— تەمەن —

هەلبەستقان
م. لەزگین گرافے - زاخۆ

ژیی مە چوو دل یی مری
خۆشیا دلی خەما بری
عەمرو تەمەن قەدیان بوری
پۆژ و دەمان خوە گھوری
بیرھاتن بونە ئیش و ژان
ھەر بی دیدارو بی ژقان
سال و دەم بورین بی پرسیار
ژ دەربان ھەر دل بریندار
چاقە ری بووم نامەک نەھات
دل ھیلان ب ژان و شەوات
کئی زانی یە دەردی بولبول ؟
ئاواز خۆینە بئاھ و کول
ئاڤ بوو دوکەر لقئ بەستی
پیل و مەیاڤ پیچەک مەستی
پایتەختی زینی ب فەرشان
ل دور گەزو و ھنگشین و شان
نەبیژن بیلناز بی نازن
دنانز عەشق و قین خازن
شەڤ رەشا مە بەسە ھەرە
دلی تە ئاسن و بەرە
فەلەک بەسە کەرب و زۆری
مە ھیز نەما تەمەن بوری

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فەرمی یە و خودان مولەتە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

رەش ئەسمەری
 رەش ئەسمەرا دیم گەوهەری
 دوو چاقیت رەش پرچ قەمەری
 هاتم کولانا وە گەریام
 رەش ئەسمەرا من نە هاتی
 کولان کولان من دنیری
 هاتم و چووم من تو نەدیتی
 ئەف چ دله هەندە یی رەق
 تە د سینگی خوەدا هەل گرتی
 تو د زانی من یا حەشتە کری
 دیم و روییت تە سور گولی
 نئی دلی من دا بەس توی
 چارە و دەرمانی دلی من
 هەمبیزکرنا من و تە بوی
 دی وەرە رەش ئەسمەرا من
 خەو ناچیت بیی تە شەنگا من
 بە نوژدارا ئەقینا من
 گەریام گەریام قی دونیایی
 نە خوش کەتم ئیش و تایی
 جان و شرینیا تە کوشتەم
 سووت جانی من سەر دونیایی

هەلبەستقان: م. وەلات کوردی

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

هه لبه ستفان: م. عهزهدين بابي ميڤان

ئافه رين

سه د ئافه رين

ئه ي نازه لين

كول و برين

سه د و ئيكن

ده رد و كوڤان

لناق دلي مان

باري خه مان

هه رده ست يكن

چه ند بژانه دل

تو مائه سل

زيده بون كول

ني ئه م ئيكن

خوشي و بوهار

بونه يادگار

يار و پيار

بوچ نه ئيكن

خو سل نه كه

تو دل فه كه

چا قان فه كه

گري و كه ني نه ئيكن

شه ق تا سحر

هه روه كه هه رچار

ئه زمام هشار

هه مي عاشق نه وه كه ئيكن

تۆڤەنگ دۆلە مەری
 ھەلبەستقان

ئیقاری باش.....
 ئیقاری باش ھەي جانا من
 پادشاهی سولطانا من
 نوژدارا ئیش و ژانا من
 چەند نازکی خوین شرینی
 سلاقییت من بو ته یاری
 سییدی ھەتا کو ئیقاری
 گەوری رندی ئەقینداری
 چما حالێ من نا بینی
 خەملا خو بکە پرچی شەکه
 دەرگەھێ مال ژ من قە که
 ئەگەر ھاتم من دەر نه که
 گەلەک توو من د ئیشینی
 ھەرۆ سییدی و ئیقارا
 دچمە سەر ریا ئەقیندارا
 تە نا بینم ئەز چ جارا
 یا ھوسا نینە ئەقینی
 ئەز بێ حالم پەریشانم
 بێ ھەقال و بێ سەمیانم
 بەختی تە مە وەرە خانم
 دا خەمیّت من ب رەقینی
 ژعەشقا تە ھار و دینم
 ناما ژ تە را د شینم
 تە گووت ناما قە نا خوینم
 توو بو چی ھندا خائینی

هه لبه ستقان
م. شه عبان هه دینه‌ی

هه‌فرکن ژین وژان

ژ پایزا هه‌ر دوو برها
دلبه‌را من

دل مایه ژار و من قیا
دهرد و کوخان بونه هه‌فرک
هه‌ر وی ده‌می

نه‌رمه باکی چیا هاتۆ
پرچا زێرین پی هه‌ژیا
له‌ورا نوکه‌ئه‌قینا مه
باوه‌ر بکه‌...

ژ خورتیا مه‌ دلدلا
ئه‌و که‌لا مه‌ ئاڤا کری
بو‌نوی ژینێ

ژ وان ئومید و هیقیا
بلا ته‌ف دوژمن بزائن
مینا چیا...

یا که‌ڤنار و خورستی یه
چ هه‌ره‌با، ناهه‌ژینن

هه‌ر دی مینیت راست و موکوم
دلبه‌را من...

چاوان مه‌ خاست و مه‌ قیا
چاوان مه‌ خاست و مه‌ قیا

(مه‌حبوبی من)

د بهینا مان و نه‌مانی
من پێشه‌یی دا‌قیانی
من گو‌ه نه‌دا ئه‌قی زانی
قیانا من یێک لایه‌ن بوو

من درێژ‌کر ده‌ستی سو‌زدار
مه‌حبوبی من یی دوو رو‌خسار
ل قی قینی ئه‌وه خه‌مسار
ما قه‌ی قینی ئه‌ف شایه‌ن بوو

من گو‌ت ئه‌م دی پێک‌هه‌ فرین
پێک‌هه‌ دی جه‌ننه‌تی کرین
گو‌ت نه‌شێن (أقطار) ی بېرین
ل وور هێلام و خایه‌ن بوو

یا بسه‌ر من هاتی ئه‌قه
وه‌سیه‌ت ژبو‌ عاشقان ته‌قه
ب طه‌له‌ها قینی نه‌که‌قه
به‌ره‌مێ وی بێ دایه‌ن بوو

هه‌لبه‌ست‌قان

م. رزگار محمد ئه‌مین

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فەرمی یە و خودان مولەتە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

فەلەک بێ بەختە

فەلەک دین بوم بە قی رەنگی
 دەم و دەوران حەتا کەنگی
 ئەز بمرم و بێ دنەگی
 فەلەک! ئیدی بەسە.....

ئیش و نالین ددل دەیه
 قیر و هاوار بێ فایدەیه
 ولاتی من بو دەستایە
 فەلەک! ئیدی بەسە.....

حەتا کەنگی ئەز وایم
 باریی دەقی گورا بم
 بێ دوست و بێ خودان بم
 فەلەک! ئیدی بەسە.....

ماقە ی بەختی مە تم ریشبی
 دلی دوژمن بە مە گەشبی
 بێ روئی و شەقە ریشبی
 فەلەک! ئیدی بەسە.....

ولاتی من وی رزگار بێ،
 دلی من بە کلی شابی،
 سەر بلند، خۆش خویا بێ
 فەلەک! ئیدی بەسە.....

هەلبەستقان
 م. باقی هوزان

دايکه ک قاره مان

شیری خۆ بخۆ بله ز به کۆری من
هه قسه نگه ره می ماینه لبه ندامن
ديسان هیرشن ل سهر وه لاتی من

بخۆ بخه وه تۆ بهس بکه ی گری
ئه م دی چن ژ والات بکه ن بهرگری
بابۆ خالیت ته وان شه هید کری

وا دۆژمن هاتن جاردی فه رمانی
وه ک روژیت ئه نفال کیمیا بارانی
مه زینده چال بکه ن لناف بیابانی

مه شه رنه قیتن لی نه بده ست مه یه
ما ئه م دی چ بکه ین قه ده را مه یه
فه ره بهرگری ئه و ئه رکی مه یه

دی بخۆ مه زن به و بیه قاره مان
ل پێشیا مه چه ند شه رو داستان
هیشتا بن دهسته وه لات کۆردستان

هه لبه ستقان

م. هه ژار سندی

هەلبەستقار
م. زەنون سلێقانی

بابی مهزن....

هزار سلاق ل گوراته بن
نیرگزو گول خه ملاته بن
رویارو سیلاق به ژناته بن
تیهنیین ریبازا ته بین....

شەف و روژا بی راوهستیان
تهف وان عه گیدی قه هره مان
دهشت و چیا ته شه قاندن
چریسکا شوره شی هلدان....

پیشمه رگیت ته دی ههر هه بن
تومار کرن چه ندین داستان
تیرور و دوژمنین کوردان
هه می لژیڕ دهوسا پی ته بن...

چ جارا ئەم ته ژبیر ناکهین
که لتوری ته ههر دخوینین
مژده و کوردینی خه لاتن
ستیرین ئازادیی دژهنن...

نه قیی و کورین ته سه رکیشن
قهسه و گوتهیت ته بجه دئینن
نه خشه و سنور وان داریژتن
ئه و دی دهوله تا مه چیکن....

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

ئاویننه

هۆمه ر نۆریاوی

دارکارێکم من پێ شک دیت،

ساتیک ئەبیته کۆله که،

رۆژیک بۆ خۆی چای میهره و

له میژیشه گهر ئه و نه بێ،

له خودی پاییز رووتتر و

به هاری تر نابینمه وه.

که خه م له چاوما ئەبینی،

هه زار خه مم له کۆل ئەگری و

به م رۆژگاره ش پیئه که نی.

پینووسم گهر هیشتا که سکه و

به خه یالیش سه وز ئەنوینم،

هه موو رۆژیک،

وشه یه کی لی قهرز ئەگرم؛

ئه یده م له به روکی شیعرم و

وه ک ئاویننه ش،

خودی خۆمی تیا ئەبینم.

هه لبه ستشان

م. هۆمه ر نۆریاوی

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da ye (المجلة رسمية و مرخصة)

بای.....

هه لبه ستقان: م. عبدالحمید مه ندانی

BAY....

Tu ji nebûnê ya bûy hey
 Tu ji bê hestekê ya bûye hest
 Lewma

Hebûya dikiye nebûy
 Hesta dikiye ikisteşinek
 di nav pirça xwe alizî werdikî
 'Eînen

Evîna te jî weku stirîkên sinapî te ne
 Diçît û venagerit

Ez peşêman nînim bi çûna te
 Herdema tu vegerrî jî

Dê pêşwaziya te kim bi du tifên kujek

Da ruyên te yên tenîgirtî sipî bikim

Da podokis û filerên te ji ser qirêja te ya veşartî rakim

تو ژ نه بوونی یا بووی هه
 تو ژ بی ههسته کی یا بوویه ههست
 له و ما

هه بوویا دکیه نه بووی
 هه ستا دکیه ئیکسته یشنه ک
 د ناف پرچا خوه ئالزی وهردکی
 عهینه ن

ئه قینا ته ژ و هه کو ستریکین سنایی ته نه
 دچیت و نازقیریت

ئه ز یه شیمان نینم ب چوونا ته
 هه رده ما تو زقیری ژ

دی پیشوازییا ته کم ب دو تفین کوژه ک
 دا رویین ته یین ته نیگرتی سپی بکم

دا پودوکس و فیلهرین ته ژ سه ر قیرزا ته یا فه شارتی راکم

Helbestvan
 M. Abdulhamid MENDANI

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

çend sal bo ji min hindabî
ji nişkekëve min ew dît
min hewil da silav kemê
ezmanê min ma hişku pît

bi sersorman u bēdengî
li ser milê xwe zivirî
bi renekê pir damayî
li roxsarê min fikirî

kele girî ket ser lēva
ewjî ma bē dengu xeber
ya dîrbu ku bi sala
wê rakirbon xemu keser

em herdo bē taqet ketîn
me neman bizavu livîn
axîngo rondikên çava
rê neda hevra bi civîn

Dîdareka nax hejîn bo
yabê hembêzu bē silav
her weko xewneka aloz
yabê livîn u bē bizav

Helbestvan
M. Muhemed babê Nîgarî

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

كوڤار فەرمى يە و خودان مولەتە (المجلة رسمية و مرخصة)

KEVOKA AŞTIYÊ

Me nav li te kiriye evîna paqij
 Wek ava zelal diherikî
 Ji ber ku tuyî...
 Ya ku nameya aştiyê belav kiriye
 Li seranserê cîhanê
 Bi wan reng û perên xwe yên nazik
 Hildiweşînî ser mirovan silavên gerim
 Di warê ronî de li erd û ezmanan
 Şevên reş ronî dikî li ser ardê
 Xelkê şahîdar û dilxweş dikî
 Hêviyên jîyanhezan xurt dikî
 Wek stêrka ronî daya
 Wek ewrê buharê
 Xunav bi ser gulistanan de barandiye
 Te hêlîna xwe li ber deriyê şikeftê çê kiribû
 Da ku pêxember olê aştiyê biparêze
 Ji zordariya dijminan
 Da ku xwîna wan nerîje
 Û kesên gawir birevin
 Armanca wan bi cih were
 Û viyanê di dilê evîndaran de mezin bikî
 Û bi bêhna xwe ya şêrîn jîyanê fereh bikî
 Deriyê fereh ji penaberan re vekî
 Wan ji xem û nexweşiyê rizgar bikî
 Bi bêhna xwe ya fereh
 Canê wan kêfxweş bikî
 Tîrsa terorê ji dilan derîni
 Te Tîrêja rojê tev de kiriye gurzek ronahî
 Û berdaye ser rûyê evîndaran
 Bi evîn û dilxweşiyê dihûnî
 Bi destên evîndaran gulan diçînî
 Ava dikî paytexta jînê
 Û difirî li nav baxçe û gulistanan
 Te xemilandiye hemî werzên salê
 Li erd û ezmanê va cîhanê
 Xemilandiye bi şalûl, bilbil û kevokên spî
 Tîpên helbesta min wek berfê belav dikî
 Bi fîxan û stranê evînê
 Hemî kesên aştxwaz şa dikî

Helbestvan
 M. Salma Alyoussef

Jîna Emînî

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فەرمی یه و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة)

EZ NE KEWIM NE KEVOKIM

Ez ne kewim ne kevokim
Bask şikestî rebenokim
Bê dest û ling û bê çongim
Ne difirim ne dimeşim

Xerakirin hêlîna min
Anîn xwarê kulîna min
Kûrtir kirin birîna min
Nav û dilêmin dije êşin

Min nedît havîn û payîz
Bihara min nebû ezîz
Zivistana lîmin dikir zîz
Nema êdî karim bêjim

Berf girtî ye ber hêlînê
Livîn tunin li kulînê
Çawa nekişînim şînê
Bûme şel û şaht û gêjim

Hêlîn sare pir xedare
Nizam ev çi rewş çi hale
Min qet nedît roj meh sale
Mîna xelkê ku ez bijîm

**Helbestvan
M. Hemîd Xanoser**

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فەرمی یه و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

DEM BAHARE

Dilê min hatina te ra dare,
Wek hîva adarê nûr dibare,
Kelecan birqê çeva de hare,
Ne dildar im lê ez dilovan im,

Dem bahare, ax dil diwêşîne,
Nav hevala de dewrêşek jare,
Çerxa dinê de delala nare,
Sal û demsalê wê tengezare,

Dem bahare, tê dengê berx kara,
Ber çavê yarê tim fedekare,
Dil dişewite her sitemkare,
Evîn diwêşîne her navdare,

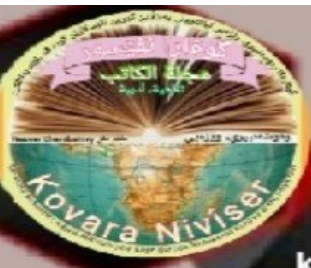
Dem bahare, xûna sor pir hare,
Kewa guzel rabe j'xew sihare,
Nayê bejna zirav, roj d'be êvar,
Dil, milak li min dibe neyare,

Dem bahare, tev xemil û xêlê,
Bextê xwedê me tu min nehêlê,
Bila neçilmise ev lalizer,
Dilê minî dîn te bibe helale,

Dem bahare, dibişkivin dare,
Vedibin gul sosin li beyare ,
Delalî minî çeleng biryare,
Şev roj navê kurdistan dinale,

Helbestvan M. Dilan Maku

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Bê hiş û nezan;

Ez rûniştîm li nav gel û civatê
Min gote wan çend lefz ji xîretê.

Gote wan çend peyv û çend kelim
Ji rastîyê bawer nekirin wesellam.

Kuro hûn kurdin lawê kurdanin
Hun çima tim li bin barê neyarin.

Yekî gote min heval bê guman
Sehnekirîye van peyv û gotinan.

Guh didime te û van buyeran
Ji peyvên te tê bêhna 'ereban.

Min got hey birayê min ê delal
Tu çima bawer nakî hey heval.

Ji peyva diherike dîrok û destan
Rastî eve dibêjim we bi rih û can.

Ma hûn nabinîn ezim lawê Kurdistan
Di serê min de azadiya Kurdistan.

Dil û mêlak li min kirine talan
Ax ewan kurdên xişîm û nezan.

Xwe firotin bi komir û maqarnan
Birayê xwe kuştin ji bo çar qurîşan.?

Rih û mejûyê xwe kirine bin destan
Bes nebim qûlê ber dergahên kesan.

Tenê hêvî dikim ji Rebê Rehman
Tu min xelaskî ji van bê 'eqilan.

Dinivîsim bi pênuşa xwe destan
Xizmetkarê gelê xwe me bêguman.

Welekorî bi hewar û qîr û gazî
Li we bêhişa dike bangewazî.

Neyar talankir welat tu hêj razî
Bese tu rabe çima wer belengazî.

M. Seyfettin Temel
Helbestvan

Penaberê penaberê
rû hingivê wa esmerê
Dema tu çû û te barkir
Mam bi tenê li vê derê

Ji ber çavê min tu nare
Dunya bimin xav û sare
Çuna te gelek dicware
Birînek kûr pir xedare

Herdema tu tê bîramin
Agir dikeve xwîna min
Tev radibe birîna min
Pirtir dibe nalîna min

Dilêmin herdem dinale
Ji dûrbûna te bê hale
Tu çû min tu şahî nedî
Jiyan bimim xav û tale

Ezê çibkim ez nizamim
Birîndarê bêdermanim
Bêwar nabe bêyar nabe
Bexçakim bê gul û darim

Helbestvan
M. Nezhet Sîdo
(Dayika Raman)

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة)

KULÎLK A TEREZ,

Bin pîyên te ez bûme erd û xwelî
Nizam çima min acizî min sil î
Ev bextê min neyê serê tu kesî
Derd dibare wek berf a kulî kulî

Te dinêrim kela dilêm gurr dibe
Dem disene aqil fikir hur dibe
Eşq û evîn heyalan da digire
Hest diteqe hîsên nazik pir dibe

Ruhistîn o min bikuje zû bilez
Biherike xwîna mine sor gevez
Bextê te me li min bike qencîkî
Xilaz bike destê kulîlk a terez

Dest min nîne îdî bi xwe nikarim
Êş girane deh derba birîndarim
Bêdengî ya xeder şayîr dikuje
Xeber nedî ez rêwyê axa sar im

Helbestvan

M. Ayhan Demir

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

PIR ZEMANE

Mecnûnê geş dem bihûrîn hev hesretin,
Ber vê rewşê em qehirîn bûn bê bextin,
Ça teyrê baz sal zû firîn çev nedîtin,
Bendewarim te bibînim hîlaşê min.

Qemet tîtal xortê qeşeng dilêm vekir,
Tovên hubê bi şox û şeng çand û cotkir,
Bêcar kir xemxur reng bi reng tenê bêhnkir,
Baqkim gula te ra bînim hîlaşê min.

Rehîşk pirî kûre ketye, dil û cerge,
Nayê birîn can peritye cil û berge,
Tûne rê û rêbaz girtye, der û derge,
Pira çêkim te kewînim hîlaşê min.

Ciwanya kaw hev ra meşand lê dest negirt,
Hev ra kenyan hêsir barand qesr venegirt,
Bo evînê hiş me firand bûne dîl girt,
Carek himber te mêzekim hîlaşê min.

Hevdura em pir zemane bûn sî, sitar,
Li ber hecê bi gumane me da qirar,
Bibin melhem, dû-dermane nekin firar,
Dijîm bi te û zangînim hîlaşê min.

Helbestvan/ M. Seyrana Celad

Seyran a Kurd û Kurdistanê
Li ser şopa Zîlan û Bêrîtanê.

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوفار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Ez Kurdistanim
bi bax û bustanim
dermanê derdê
nexoş û xestanim

Çiya û deştîm
seyîran û geştîm
ez wek buhiştîm
ez Kurdistanim

Ez deşt û çiyame
tivinga merdame
kula dilê neyaramê
ez Kurdistanim

Nanim ji sêwyare
çavim ji rêwyare
piştîm ji bêxweyare
ez Kurdistanim

Warê e'gîda me
daka şehîda me
azadya e'bîda me
ez Kurdistanim

أ. سالم الشهبواني
الشاعر

Helbestvan

M. Salim elşehwanî

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فەرمی یه و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Li Kobanê

Li Kobanê qîrînek tê

Û nalîna birîndara

Li bin kevila xirînek tê

Ji lêdana van neyara

Dixwînêde û gevizîn

Ji destê pîs û mirdala

Hewar weleh em insanin

Em ne marin li beyara

Em bê sûc û em gunene ?!

Me çikiriye j' azara ?!

Sûcê me çima em kurdin

Ev nav dikuje neyara

Li Kobanê girî û şîn

Koban canê wê birîne

Dibarîne ji dil pir xwîn

Koban êşê pir dikşîne

Çavê dunyê tevî dibîn

Ev kuştin û rrik û kîne

Zagon û peymanên qirêj

Rastiyê l' nav xwe dimrîne

Koban navê te pîroz

Weke şara ser sûka

Qîz û Xortê te lehengin

Mîna şêra , weke Loka

Te b'mêranî daye denge

Ez gûriyê çavê bûka

Koban kaniya mêra ye

Ti nasnama me kurda ye

Te b'mêrxasî te dengda ye

Şûrê sitwê neyara ye

Ev dijmin dil qitrane

Bê insafe û bê ojdane

Dilqirêjkî bisilmane

Ji tovê yacoca mane

Kobana min xwe girêde

Berşema zêr dor inyêde

Yacûca têxe tîrbêde

Xemlê berde l'ser bejnêde

Ev neyarê me kurdane

Ji demê bavûkalene

Tim nûdibin nîfşê wane

Divê hilkin koka wane

Ku xelasbin j' şerê wane

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوفار فەرمی یه و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

hey lê rindê li min biger . rendevana min
hey lê rindê ji min meger.eşqa çavê min
dilo canî min tu şake.xem revîna min
eşqo evînê diyarke.hew jî ji bo min

cano dilî mi ji tera rendevana min
tu ji bîr nabê qet ticara.ronya çavê min
ez hemêz kim bejno bala.li ser serî min
ez hemêz kim desto dila.li ser çavê min

evîna te xweşo geşe.her tim bîra min
hêvya dilî min ji tera.sewdalîya min
hêvya dilî min ji tera.dengo dilê min
tu ji mira wek xezala.jîno jîna min

hey lê rindê li min biger.rendevana min
heylê rindê ji min meger.şewqa çavê min
dilo canî min tu şake.xem revîna min
eşqo evînê diyarke.sewdaliya min

*Helbestvan
M. Bavê Mehmûd*

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فەرمی بە و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة)

MÎNA ÇEMÊ MANZÛRÊ

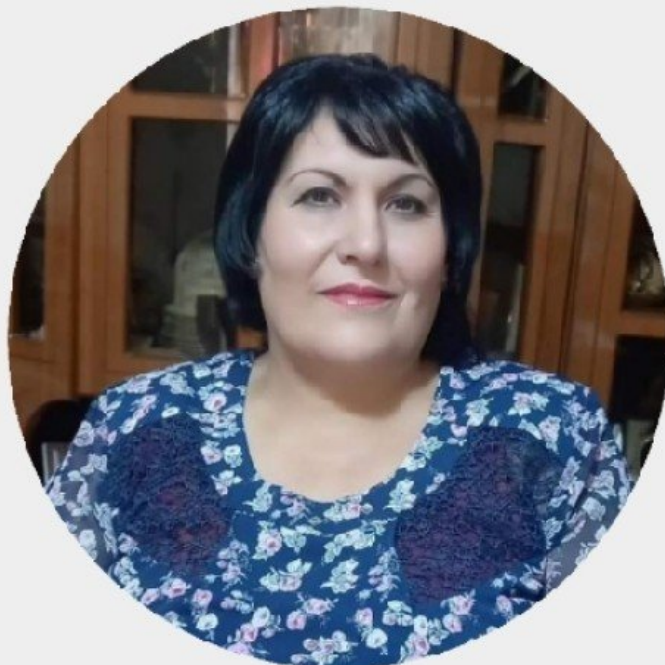
Wê bên, herin dem û sal,
Bimînim bê milk û mal,
Soz û guman dabû dil
Wêra bistrêm ça bilbil.

Rokê gerdûn tev-hev bû,
Volkan, agir lê rabû,
Dêmê royê çilmisand
Ruh qefesê fetisand.

Sîmê sazê min qetîya,
Rast, derewa veqetîya,
Şoza dayî bû seqet
Nexweş ket, ma bê taqe

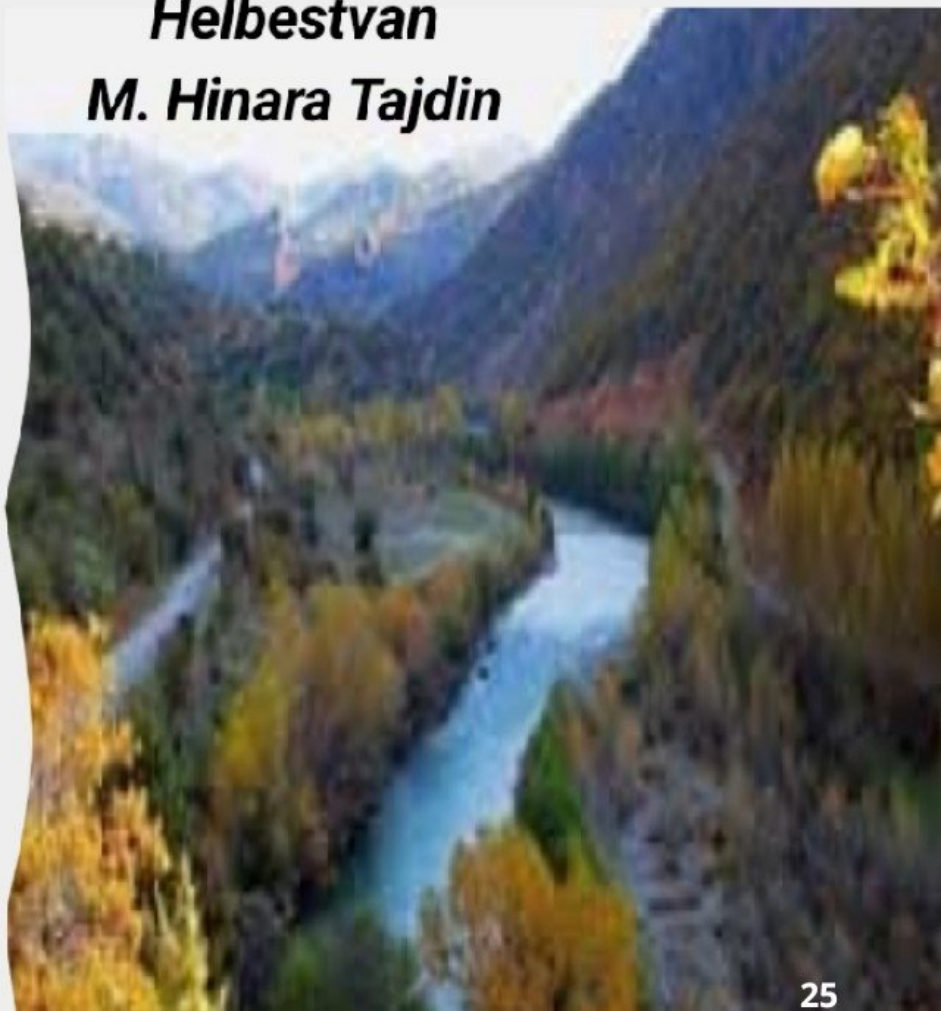
Kire nalîn tembûrê,
Mîna çemê Manzûrê,
Çev hêsir û dil bi xwîn
Pêjda kişîya rik û kîn.

Me nizanî çîye ferman,
Hevildor bû mij, dûman
Jîyana man-nemanê

Helbestvan

M. Hinara Tajdin

Evîna te xanim

Helbestvan

M. Elî Omer

Wek sosinên xwestekan jêkirin
Ji bêrîkên baxçeyê zarokan dikeve
xewnên min ên pembe
Wek hasrat Sanabel dît
Êlyas ew westiyayî
li pişt birîkên baranê difûre
Di valahiya ewrê evînê de
Bi aramî û aramî bimirin
Mîna govendê beg
Li kolanên bêhêvîtiyê bigerin
Sirûdên belengaziya xwe dixwîne
Li ser peyarêyan deng û bêzar
Wê birînên melodiyên xwe yên çîgan birrîn
Mîna bilbila kor a belengaz
baskên şikestî
Hêviyên Dia winda bûn
Di bin lingên dînbûna stiriyên tariyê de
Reşiya ebedî dişewite
ji te hez dikim xanim
Zeviyên ezabê qamçiyên derdixe
qamçiyên canê min ê girtî
Di navbera dîwarên dojhê de bêaqiliya te
Rabid wekî nifirek herheyî

Xêrnexaza

EZ ji xewa şêrîn

Rakirim..

Xewna mine Ciwan

Wêran kirin..

Jiyana min tarî Kirin

Hemû tiştên

Bedew hinçiqandin

Sitemkariya xwe

Berdan li ser rûyê erdê

Hemû hêviyên min kuştin

Dilê min Kirin hêlîna

kul û derda ...

Hestên min birîn Kirin

Bê diloanî ...

Xew di çavên min de

Qedexe Kirin..

EZ bûme kevoka binê zinara

Rengê jiyana min reş Kirin

Helbestvan

M. Halima Can Kobani

Li te digirim

Li te digirim li her cî û wara
Li te digirim li gund û bajara
Dîtina te dixwazim ez belengaz im
Bê te ez sêwî mam li ber dîwara

Der bi der ez dipirsim li wan reşçava
Ji her kesî dipirsim ji roka ber ava
Tu kes nizanî kanî yar kanî
Kanî sebra dila ka bînahya çava

Li her derê digirim li te sorgulê
Da tu wek heyvê carkê li min hilê
Xew li min nema sotim ji xema
Derdê te ez kuştim ax ji derdê te lê

Li benda te me yar kanî tu li ku ma
Li hêvya te me yar hedanam nema
Ka rojên berê delal dilberê
Çima te ez hiştim ka bêje min çima

Helbestvan: M. Riyad Mistefa

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Ez rûniştîm li ber derî

Ez rûniştîm li ber derî

Yek çû yek hat li min nêrî

Xemla te xemlek şêrînî

wek sosin û beybînî

Helbestvan

M. Sîma Ebdulah

Çavê min neşkest ji tu kesî

Silavek da ji dilê germî

Tu gula sorî li nav pexçî

Ji nav hemû gulan yek rengî

Keniya li ser lêva honî

Kirînî ji kezba min anî

Tu gula bexçî vî dilî

Tu awaza jîna minî

Ez Siyabendim tu Xecî

We re dilê min bike geşî

Ez şalol û bilbilim

Bi rengê gula te geşim

Ez Ferhat tu şêrînî

li nav koçeran serbilindî

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

WERE DÎLBER

Ew Dilberek pir şêrîn e
Xiste vî dili, ew evine
Çuka sêbê xweş dixwîne
Ez heyranê, nav şêrîn e

Ew Dîlbera, ya qam qutik
Xweş dimeşe, ew pir sivik
Guharê zêre, ya çar, rêzik
Wê, xerakir, mala xortik

Ew dilber ya nazenîn
Liv şekire, ew xem revîn
Lî ser sîngê, xweşe evîn
Vê birinê, tû bi Kewin

Dilber hat û, meşiya
Wê berê mî dîda çiya
Nava refê, wan zeriya
Werê kêf û, Şahiya

Lî dilberê, bese were,!!
Bes lî dîlxe, wan xencera
Jiyan xweş e bî hevre
Dîdim deste, gula zere

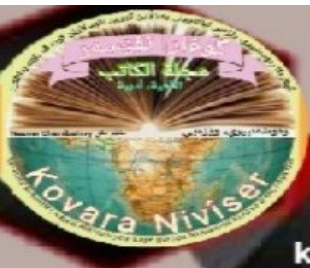
Ezû dilber, em bune yek
Çar kulilkê, serê şaxek
Evin lime, sed bînbarek
Ew jîbo me, yek xeyalek

Dilber, bar da Vî mêli
Te, evin xîste Vî dili
Lî ser çiya tû, bîlbili
Tû şêlêra, ya çar Guli

Helbestvan
M. Mehmet gulspî

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوڤار فەرمی یه وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

DUNYA BERÊ

Bila îro bextewarim, bi nav û deng,
Bi zêr-zîvan xemilîme, şogîm û şeng,
Diteyîsim, dimilmilim, ez gulim reng,
Lê dîsa dil, rojên berê maye hesret.

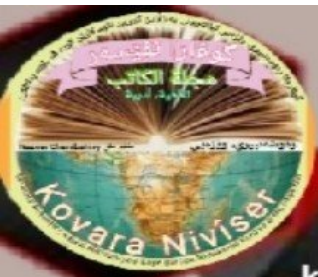
Rojên berê, çira pîroz, emrê nemir,
Ronî vedan, pêşerojê bûne sebir,
Bi hêza nûr, jîyan kirin şîrîn-şekir,
Lê dîsa dil, kesên berê maye hesret.

Kesên berê, malbet dilşad, der-cînartî,
Têr nedibûn, ji hevdu xûşk û biratî,
Gava rûmet, anîm li ser rîya rastî,
Lê dîsa dil, eşqa berê maye hesret.

Eşqa berê, têr-tijî bû bi sadixî,
Tune bû wir, hebsa zêrîn, mirin-saxî,
Li min vebûn dergê here hezar çaxî,
Lê dîsa dil, dema berê maye hesret.

Dema berê, gul-govenda şêne zengîn,
Hizkirîyên dilê bengî, eşqa rengîn,
Qey nezan bûm, nizanibû peyva xemgîn,
Lewma jî dil, dunya berê maye hesret.

Helbestvan: M. Siltana Memê

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da ye (المجلة رسمية و مرخصة)

Gava jiyan hat şeritî
Tazî û rût jê şemitî
Wê çaxê tu bextereş bû
Tar ji destê çû filitî..

Tu bi hêrs bû pir geda bû
Li gora xwe şareza bû
Dinya li ber te fena bû
Navê însan b'ev qemitî..

Ew nav ji bo avahî yê
Bo rûmeta xwedahî yê
Lê te ew nav pêknanî yê
Juyan zû çû rêk pelitî..

Dawî va hat ka te çi kir
Ax û herî bi ser xwe kir
Kuro çima tobe nekir
Kiryarên te jê niqutî..

Çav birçî yo xapandî yo
Tazî hato tazî çû yo
Te hîna dor xwe nedî yo
Tirsa dilê te diziqitî..

Îroj barkir dest vala çû
Bê xatir ji hevala çû
Wek mişkê kor di çala çû
Poşmanî jê diliqitî..

Xwe nexapîne?

Helbestvan
M. Hasan Kordede

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فەرمی یه و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

EY DILÊ MIN

Çavên wî yarî kor e

Dixape bi her kenî

Evîn li min bar e

Bi bêdengiya her zimanî

Guhên wî yarî kerr e

Fam nake tu gotinî

Sebir li min par e

Bi giraniya her zemanî

Dilê wî yarî zingar e

Lê ne xem e bêwelatî

Bindestî li min zor e

Çare nabe bi tu dermanî

Ey dilê min

Te çî ji yarê kerr û kor

Mîna Mecnun li hawirdor

Mehtap im ez ne Leyla

Dil û ciger ji pola

Helbestvan

M. Mehtap Hacialioğlu

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوقار فەرمی یە و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

HIŞTEDIKIM

Hiştedikim hiştedikim
Ji terbêjim şermê dikim
Lê lê dînê hela were
Nikarim bê te ezê çî bikim

Wezê bêjim wezê bêjim
Li ser te jî dîn û gêjim
Ez neçarim her nikarim
Bi van derda dil dibirêjim

Ev çend salê evîndarî
Min derbas kir bi hejmarî
Bi zehmetî yara şêrîn
Gelek şevê reş û tarî

Ji te pêve kes tineye
Bike pirsê tu bê tirsî
Eşqa weke min tineye

Helbestvan
M-EKREM OMERÎ

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri**مجلة الكاتب الثقافية**

گوڤار فهرمى به و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

JIYAN DEREW

Pelên dara hewşê
yek bi yek direqisin
li ser kaniya herikbar.
Gula hewşê ya helesor
behna wê ez aşiq kirim.
Dengê pitika dergûşê
şiyar dike jiyanê.
Kalo bi gopalê xwe
derdorê dihişîne.
Dapîr kofiya xwe diedilîne.
Dengê berxik û karikan tê
Ji dûr de distrê bilûra şivan.
Beytikên pîroz ên zêrîn
Dixwînin li ser dara hêşîn.
Hespê bavo hîre hîre.
Dewkula dayo çelqe çelqe.
Teşîya metê rîs dirêse
Tevna etê heqîb dihûne.
Siya mêwa tirî li ser eniya min
nexşên cur bi cur çêdike.
Dengê zarokan tê li kuçeyê
Dilîzin bi darqîtkê, bi heftokê.
Çi difikirim dîsa oy Xwedêyo?
di nav ew qas xweşikiyan de
Dibêjim " Jiyan tu çima derew î ?"

Helbestvan
M. Amîne Pîrozxan

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوفار فەرمی بە و خودان مولەتە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

LAWÊ KURDÎM.

Lawê kurdim şarezarim.
Li her qadi weke şerim.
Ji boy azadiye welat .
Gavê paşde na avijim.

Sonda mine axa welat.
Ji boy te be kar û xebat .
Na zivirim na derkevim.
Lawê kurdim dil bi şewat.

Xortê kurdo dika rabe .
Li her qada tu şiyar be.
Êdi bese dem hati ye.
Xew ji mere êdi nabe.

Bila ne mine derenge.
Her çar ali me kelenge.
Ji zimanê xwe dur nebe.
Ew gula mina sê renge.

Dil di xwazê here cengê.
Tolê rakim bi wê rengê
Ma bindesti heta kengê.
Ji bistinim ewê şengê.

Helbestvan
M. Muzaffer Culduz

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

EMÊ AVA BÎKÎN JÎ BO XWE

Dê badin em zend û bendê
Soz bidin hev bo vê çendê
Bibin heval heta hindê
Da yekbakin armancekî
Azad bikin evê rindê

Li nezanyê dawî bînin
Ew tariyê bo me tînin
Tim bi şer in rik û kînin
Şiyar bikin kurmancekî
Bes kul û derda biçînin

Dê avakin em jiyanê
Bi xemlênin em dîwanê
Qesr û qonax bi seyranê
Keç û xorta bi tacekî
Bigrin govend û dîlanê

Li ser birca rakîn felat
Bi çikînin ala welat
Emê welat bikin xelat
Gel bi zimankin carekî
Bi zanistê derxin celat

Bi çînin baxçê bostana
Gul û nêrgiz li bîstana
Kal û pîr mîna hostana
Pez û reza bi karekî
Ji dîrokê ji destana.

Helbestvan

M. Bişar Baran/17 07 2024

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى به و خودان مولهته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Min dî li ser warê şêra
 Kund û qiralk û qertela
 Min dî li ser dara gula
 Sîsalk li şûna bilbila
 Bi nav û nîşana wilo eş û azare lo dilo
 Bi kotek û çekê giran
 Êrîş dane gula delal
 Cawekî reş weke qitran
 Ber dane ser dara gula
 Çi êşek pîs û bi jan avêtine dil me lo
 Bi av û xwîna azerî
 Me av dida gula zerî
 Me dayê her tiştê giran
 Ta bibe bûk û bigye ciwan
 Qurmiçandn negiya serî berbat kirn baxê me lo
 Ez di xwînim bi rengî
 Li cîhan hemî bû dengî
 Ruhnî me da şeva tarî
 Li me vegerya bi zirarî
 Ji mejîyê wanî gemarî ev çi bext û wijdane kuro
 Aştî xwazin em
 Narin kesî bi fût û fen
 Mafê xwe ezê bistînim
 Çavê te yek di kennê û di girî
 Bext û wijdanê te tuneji ev war warê bav û kalê mine kuro

Helbestvan
M. Mûsa Ahmed

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

PAYÎZ

Belgê darê gi zerbûn,
Hêdî - hêdî hatine xar,
Quling ber bi berîyê çûn,
Av zela bû karibar.

Tebîyet îdî radizê,
Dilda miraz, gul, bahar,
Ku nebîne rû dinê,
Çi dîkin berf, baê har.

Ji kulîlkê belg weşîyan,
Bere - bere ma çopik,
Xemla gulê tişt nema,
Neman gîha û gupik.

Lê baharê dîsa bê,
Ça ev pêncî bahare,
Deste kulîlk wê bidê,
Cawa hercar, her yara.

Mî nakele, deng birî,
Berx zûda wê namije,
Çivîk hêlînê firî,
Çîya kurk dighoyze .

Ji gedûka çîya, xezal,
Hate berbi arana,
Sekinî tirs, ker û lal,
Tim dûrî nêçîrvana.

Gur tenê çîya hate xar,
Çevî guhêra kêrî,
Şevê paîzêye sar,
Kanên qe tene sêrî.

Şêr qefes xwe qalinkir,
Pûrta ser xwe kir kulav,
Qarîtkê bez berev kir,
Cewa zirav kirin av.

Helbestvanê kurd
M. Simoyê Şemo
1967

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da ye (المجلة رسمية و مرخصة)

KIRASÊ MIRINÊ NAQETE

Hest û helbest li min fûrya ey welat
Jiyan li min bûye dojah bê qinyat
Dîyarya min bextê reşe bû xelat
Firmêskên min çilmisand gul û nebat

Feryad fîgan dikim li ser goristan
Min xem û kul kirye weke dibistan
Nikarim rabim ji nav pê û destan
Xeniqîm di nav van awaz û hestan

Dikim nakim heznakim ji vê jînê
Qalik girtîye xwîn te ji birînê
Wek Ehmedê Xanî ji ber evînê
Mîna beko û eşqa Mem û Zînê

Dil helîya ez mam li ber dîwara
Min welat hişt, negihaştîm siwara
Xeyal mirin, ez şad nebûm tu cara
Pêşwazî kir li min gazî hewara

Qet nebêjin tu lawaz û melûle
Reş bûye li min ev hinav û dile
Kêm endamim tune min dest û mile
Xewn û xeyal herdem çavên min şile

Bêjin nobetdaro, çima xew na yê
Bûm rêheval li gel baran û ba yê
Nav berf û boranê ketime ta yê
Şevên reş û dirêj get sibe na yê

Ne sazband û hunermend û hozanim
Çilmisî wek gula nava rezanim
Bextê reş li Araratê zozanim
Ji bîr kirye navê yarê nizamim.

Helbestvan: M. Tahsîn Aktaş

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Ez çi bêjim xanim?

**Ez çi bi bêjim ku ez bedewiya te vebêjim?
 Roja min tu naskir ji wê rojê ez mest û gêjim
 Tîp winda bûn û gotin belav bûn nize çi bêjim?
 Helbest bê hevbend ma ez şaş bûm niza çi birîsim?**

Helbestvan
M. Bengîn Yûsif

**Delal Çavên te ez bi tîrên evînê reşandim
 Kenê şêrîn dilê min şa kir ez ji nû vejandim
 Bejina tey şilik hişê min bir û ez kewandim
 Ez bûm mîna dîna û li çola te ez gerandim**

**Û lêvên tey gezo ji wan di barê ez tî kirim
 Û pêsîra te kaniya jîniya ez mest kirim
 Biskên mîna zafarana hindê ez bê hiş kirim
 Ez çi bibêjim ku ez çelenkiya te vebêjim?**

**Te ez girêdam ez bûm girtîkihê evîna te
 Bûm bend û êsîrê kelepçeyên azweriyê te
 Evîndarê azadiyê bûm ez bûm girtiyê te
 Ez çi bêjim xanim?
 bûm evîndar û dîdarê te**

**Bi çi zimanê ez bikim pesnê qeşengiya te?
 Ferhengên cîhanê tîr nakin ez bikim pesnê te
 Ez nû di helbestê de me ez çi vebêjim ser te?
 Ez çi bêjim xanim? Ta diyarkim eşqa xwe bo te**

ji şûna xwe hildim heger
ne bi bawer ne jî gewher
Ezê tenê xem bibim ser
Eger jî kûr eger jî kor

ji wê gava ku siya min
Dike hewar hêvîya min
êvar şîn tîn ser riya min
eger jî zû eger jî zor

heger birmirim nebûna min
bibe nîşan li şûna min
Şîn be gul û beybûna min
Eger tu dûr xem jî derdor

Dused Jan can de berdane
temen dildarê derdan e
Ji ber evîn sed can mane
ger ser li jêr sed dil li jor

Nekim gilîya dildaran
Bi wan têlan dilê wêran
Bi wan poran pêl da yaran
Heger bir pêl heger bir por

Ji şûna jîn min can da yar
Bi sed malan mame bê war
Ji jiyanê mame bê par
Min Dil da şûr guh mam bê şor

Helbestvan
W. Rojhilet Rapparin
Helbest: Firîşte mamend

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوفار قهرمی یه وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Bêjine bav û dê...
Şervan nema tê
Çek hildaye û çûye cengê
Tevlî refên tekoşînê
û şoreşgerên serxetê

Bêjine Bûka xemilandî
li ser hespê Zavayê
Te nema tê
Çû serdana Xwedê

Helbestvan

M. Kawa Nûrî Seydê

Bêjine bav û dê...
Gulebaranê dest pê kiriye
ji berbanga vê sibê
Gur kom bûne li dorê
Şervan bi tenê di nava berfê
de maye asê

Yek gule li sîng xistine
û du li piştê
Xwîna germ gihiştîye çokê
Sor bûye rengê berfê
Şervan nema deng jê tê
Dengê ewrên bombebaranê
ji Geliyê Zîlan tê

Bêjine bav û dê...
Çar lehengên dozê
Sond xwarin bi navê Xwedê,
ku roja tolhildanê
di demek nêz de tê

سأحزم طفولتي وأرحل

.....

سأحزم طفولتي قبل....

أن تسقط شذرات النور

من الأمس.....

وتتساقط إمنياتي.....

كشذى الياسمين....

سأغزل على خد القمر.....

أحلامي.....

وأنقشها ليولد النور.....

وأدون اسمي.....

في صفحات السماء....

سأرحل بطفولتي....

قبل رحيل ومضات

السرور....

قبل أن يقتله النسيان.....

ذات يوم....

في يساري حكاية حياة....

كالنرجس وشقائق النعمان...

وفي يميني أنفاس....

طفلة تبوح.....

بأجمل الدعاء.....

بتراتيل الانبياء....

وحديث الصديقين.....

سأحزم طفولتي وأرحل

قبل أن يسرق الميلاد.....

أجمل اللحظات.....

سالتقي عند حافة النهر.....

بأجمل الفراشات والزهر

بكل الألوان.....

وأشعل قناديل تشيع....

البهجة في منازل الفقراء....

كوجه طفلة تصطاد

الشمس.....

في الحقول الخالية

في غابات الكاردينيا والليك....

حيث تتوسد بعبق....

سحر التكوين الازلي....

واختفي كأطفال....

الغابة الضائعة....

ازور بيت كله من

الحلوى....

واصعد أشجار

لا اسماء لها...

وانقش الحروف على

الجدوع....

والهو مع الطيور

واطير كفراشة الربيع...

قبل أن يسرق الميلاد...

أجمل اللحظات.....

سأحزم طفولتي وأرحل

بقلم الشاعرة

أ. كوردستان يوسف

بقلم الشاعر
أ. شكري شيخ نبي

على سبل الرصيد

يا..من
تفوه بالحياة
وتفوتك الحياة
كالحروب..
على صهوة اللال
بين مضارب النرد
وظمى التعلّة باليعاليل...!
في لجيج الشكوة بالعناء والغناء...!
يا..من
تفوه بالحياة
وتفوتك الحياة
كالحب..
في صحوة الرهام..
وحده..
وحده الصفصاف
زاهد..هامد..هامل..
التأويل في توخي وحي السماء...!
يا..من
تفوه بالحياة
وتفوتك الحياة
كآمال..
في صد صدى الرمال
إني "أنا" الصفصاف
صلبت نفسي في إنجاسي..
على اغصاني..
المدلّة من معارج المزن والغمام...!

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوفار فهرمی به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

نفقٌ بلا نهاية

تضيئه قناديلٌ عمياء

خطوات الفراق...!!

هنااااا على بعد نظرة

يغفو الزمن في حضن اللحظة

بداية نهاية...!!

هزةٌ مدويةٌ في قاع القلب

تنهي الصراع العقيم بين الذات و الذات

اعتراف الحقيقة...!!

حروف متشابكة

تقتلع جذور الأمل من باطن النفس

براعة قلم...!!

دموع جافة

تهرب من السقوط الي وجع النجاة

جبروث كبرياء...!!

بقلم الشاعرة
أ. شيرين سعدو

وشمٌ على بياض الروح

تذكر بماضي الياسمين

صفعة وفاء...!!!

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

كوڤار فەرمى يە و خودان مولەتە (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

أغمره بالملح جرحك

تماماً كقهوتها إذ تدلّق

في جموح الأكرليك

ودعها تتجلى في الإكمال

لؤلؤة تموج بالضوء

على نحر بحر

أو كطيف قزحي

شع في أفق بعيد

أتذكر أيها الغريب

إذ كنت تنتظرها

فإذا ما أقبلت

أقبل البابونج واليانسون

وكلك ينشطر

لا يدري إيان يكون إليها الهروب

إذ كنت تسخط في أصابعك البلهاء

أمام مكتبة مديوانية

تقف ممسوساً وتزوغ عيناك

نهما تمسخ الواجهة بلهاث حدقتك

عبثاً لعلك تعتز عليها في عنوان

فأمسيت حزينا

كحكاية مخزقة وجوم

كاغنية كوردية

فرّت من جحيم الكيمياء

إلى متن غيمة

لتودع مأساتها في جعبة سماء

وأمسيت تتبع عينيها أيها الغريب

وعيناها أمستا

نجمتين إليك هاربتين

من مجرة اللامنطق لثضينان ليلاً

ما كان ليفادر

تمهران صكاً وثني الإمضاء

وتشعلان شموعاً لقداديس الشعار

فتشتعل بوهيم لا يتقرن التملّص

من شدقي مرآة نصف

مكسورة

لتبدو كندبة كافرة

صرّة أسرار مدفونة

في طيات الصمت الثقيل

ما صادفت ريحاً حملت أجنحة كل الطيور المهاجرة

غداها ..

في لهفة ثغت

حبث

خلف دفئي حديد

سقسقة أسمعك خطواتها

إذا ما عبرت الجسرين

فيغدو النهز الضحل

فيضاً يفترسه الحنين

يغدو ريشة ترسم قطرة ندئ

فوق بتيلة ياسمين

أو يزكيها كرائحة التراب

بعيد لثمة مطر

أيها الغريب

أصابعك البلهاء ما عرفت الرهاب

فداهم

وإن ألميت في فضائها غرقا

فالحب قيد فاخر

والوحدة حريّة موحشة

فما تفعل بعد بروح تشظت

والفاجعة ما تنفك تلذغ عينيك

وتدمع صدغيك بحر الإقتراع الأزرق

قل لي إذن

أمازلك تهفو لسراب يتراقص فوق حلمتي قامشلو

الساھيتين عن صخب ما برح يعتريك

أمازلك تبث عن ماء

تأه عن أخايد العطش

أمازلك هناك تتمرغ

في عفيرجامح بالأسى

غداة سقوط

وتتمرد أن ترتد من المطلق

إلى النسبي الموجه

تم لتكتر من أسئلة تنكش البطينين والأذنين معا

أيها الغريب

ها قد هويت في جب الوجع

من يحمل فأساً ليفتح لك ثغرة

و إذ قلت

الحياة والموث وجهان للفناء

فهل امرأة جلت من حلوى وزهور

عبثت بالبديهة

وأمسكت بحلقوم القصائد

للذبح تهبن كأضحيات عيد

قل لي إذن

كيف لـ "عوليس" أن يشق متن الموج

ليعود إلى "إيثاكا"

إلى بلاد أوقدت فيه جذوة ذاكرة

تمردت على النسيان

فاعتاد أن يهرع

كلما بدت أعلى سارية تقبل من آخر الماء

ثم تصل خاوية

لشاطيء شترالزوند الباردة

متهمكة ترفع إصبعها الوسطى

الخبيات كثيرة..

والإنتظار أطول المسافات.

الشاعر

أ. فرهاد دريعي

ألمانيا

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da ye (المجلة رسمية و مرخصة)

٤

الى اين تطيرُ بأجنحتك التعبَة
تعال الي؛ كي أضيء لك فانوسا
لأعطي شوقا لقلبك

اريدك أن تضحك معي
ولا أريدك أن تبكي على ما مضى
٥

أنا أحب دوما

أن تزهري بستانى كل يوم

بزهرة جديدة .. لتضعيها على شعرك

كي يبقى وطني شباب دائم ..

وتهب نسمة عشق باردة في وجهك

عندها أنا أيضا آتي لقلبي

بحضن من الاوراق، مضطربة ومستاءة

قلب وحيد وليلة في بستان الرمان

١

قَدَرْتُ

أن أنقل كل الأسماك الصغيرة الى بحر عينيك
وأحبى كل عصافير الاشجار و سطوح المنازل
في حجر طفولتي ..

إذا اختفى قلبي يوماً

أين تخبئ عشقي

٢

قلبك أنت فضاء وحيد

ومذ خلق عيونه ثمطر دموعا

ولم تستطع إحدى السحابات

أن تملكه ولو لمرة واحدة

٣

قلبك أنت حزن

منذ أن امتلأ بضوء العشق

سكب دموع السعادة

مع ذلك لم يسكر

ولو لمرة واحدة بشراب شفتي ..

وفي بعض الاحيان

قلبك نجمة حزينة

لم يبق عشقها للأرض

واحيانا تصبح شجرة سوداء

لتسقط زهرة الشباب

شعر: أ. كمال إبراهيم خدر
ترجمة: تسرين محمد غلام

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

في خاصرة الذكرى

...وكم من الأحاسيس تسربت

في حديقة فرحي وآلامي.

هنا كنا نمسك بأيادي أطفالنا ونتمشور،

وهناك.. نمذّ جريدة أحملها معي بساطًا

وتحت ظل تلك الشجرة الوارفة

نتقاسم الصندويشات،

تفصفصين البزر

وأنا أخرج علبة دخاني...

يحيط بنا الاخضرار والنقاء

وتسورني عيناك...

كلون للجمال

في مرآة الطبيعة.

لكنّ المكان لم يَعد كما كان...

الشجرة ما زالت وارفة،

والمقعد ذاته...

لكنه صار أكثر وحدةً مئي.

ظلك غاب،

ورائحة الضحك تاهت عن ذاكرتي.

ما عدتّ أمدّ الجريدة،

ولا أفتح العلبة...

أخشى أن أجالس وهما.

أخشى أن أناديك،

فيسمعني العابرون ولا يسمعني الغائب.

أجلس في الزاوية ذاتها،

وأطيل النظر إلى الغصن الذي كنت تلمسينه.

أتمنى لو يعود الوقت

ويعود دفء يديك...

لكنّ الريح تمرّ،

تبعثر أوراق الذاكرة

وتهمس لي:

"هي مَوت من هنا... ثم ذهبت إلى الأبد."

لكن المكان لم يَعد كما كان...

الشجرة ما زالت وارفة،

والمقعد ما زال يثنّ من خشبٍ تقادم عليه الزمن،

لكن ظلك... غاب.

غابت الضحكات،

وتحوّلت رائحة السندويش إلى خرافة،

وصوتك... لم يَعد يتردّد

إلا في داخلي.

أجلس في نفس الزاوية،

أمدّ الجريدة،

وأضع بجانب علة الدخان

علّ طيفك يجلس،

علّ يدك تمتدّ كما كانت.

لكن الريح تمرّ،

وتبعثر أوراق الذاكرة،

وتهمس في أذني:

"هي مَوت من هنا..."

ثم ذهبت إلى الأبد."

بقلم الشاعر
أ. ماهين نيشخاني

انفرط ذات نهار....

وأنا أجمعُ كلَّ تشاؤباتِ الفجر،
جسدٌ بخيطين،
ارتميا عند الناصية،
كلاهما من خيالٍ محاربٍ،
ابتلعا كلَّ الإبر،
والثقوبُ نزيّفٌ تسرده
دميةٌ صقاء.

راحت تُحدِّدُ المواعيد،
تحملُ جذوةً من نار،
فجوةٌ صقاء في كفن.

لا عيونَ لها، ولا جدائل،
استطالت بعدها طُرُقائها الحانية
على كفَّ يدي،
زرقاء، باهتٌ لوئها،
تستترُ تحت أعينٍ مرتابة،
مزيحُ تنبؤاتها الحنظلية
أزدحم بدمي،
كفرائس ذاعَ صيئها
عند أولٍ وابلٍ من مطر.

يخبر العائدين بنشوة انتصار،
تتعلقُ بألوانِ قوسٍ قزح.

قريبًا... أو بعيدًا،
في الأمس... وفي الغد،
حينَ انفرط ذات نهار...

الشاعره

أ. رجاء الغانمي / العراق

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da ye (المجلة رسمية و مرخصة)

بيت بيتهوفن... حين يسكن الخلود في الجدران

في زقاق ضيق من فيينا،

يتنفس بيت قديم من حجر وصمت،

بيت لا يرى بعين العابر،

بل يلمس بالقلب حين يحن للعظمة.

هنا عاش بيتهوفن... لا، بل هنا أقام الخلود.

بين جدران ثوشوش الريح بالأسرار،

ونوافذ تنظر لا إلى الشارع،

بل إلى داخل الروح.

في الغرفة الضيقة، حيث لا يسمع الصوت،

ولدت أعظم السمفونيات،

كان الصمت قد خضع له،

وكان الكون بأكمله أنصت

لرجل لا يسمع.

آه يا بيتهوفن، يا ناسك النغمة،

كيف جعلت من الخشب والطين معبداً؟

وكيف نثرت شظايا قلبك على المفاتيح،

فأزهرت موسيقى؟

في بيتك، يتدلى الضوء من السقف كأنه نغمة،

والغبار على البيانو ليس تراباً، بل أثر حضور،

الكرسي لا يزال يحتفظ بانحناءة ظهرك،

والساعة القديمة لا تدق... احتراماً للزمن الذي سكنته.

كل شيء هنا حيّ دون حياة:

قلمك اليبس، أوراق النوتة المصفرة،

مظلتك الصامتة في الزاوية،

وحتى كأس الماء... كأنه ينتظر عزفاً جديداً.

بيتك، يا ابن الألم،
أشبه بكهف أفلاطوني،
حيث الظلال تعزف الحقيقة،
وحيث الموسيقى ليست فناً... بل نجاة.أكنت حين تمشي في ممراته،
تشعر بأنك تحاور القدر؟
أم أن القدر كان يتسلل إلى غرفتك،
يسرق بعضاً من عبقريتك،
ويغادر على رؤوس أنغامك؟في سقف هذا البيت،
تنام الموسيقى كطفل شقي،
وفي زواياه،
تقيم المعاني التي لم تكتب بعد.يا بيتهوفن،
حين نزور بيتك اليوم،
لا نزور حجارة أو متحفاً،
بل ندخل إلى جوف إنسان،
صاغ من وجعه لحن الحياة،
وزرع في الخلود عنوانه.

أ. عبد العزيز قده حسن الشاعر

الشاعرة
أ. لينا حسين

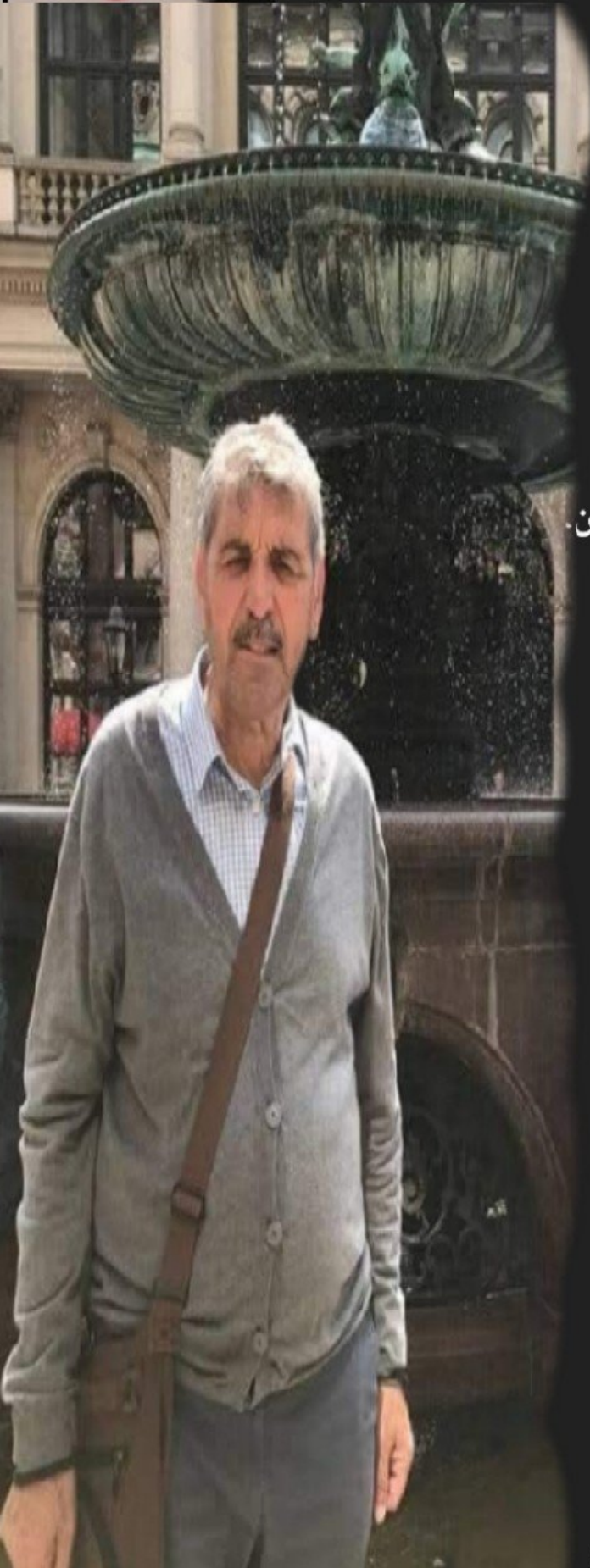
أشتقت لك
أختزلت عشقاً
بشوق لا تنتهي
وهبت الروح للروح
أشتقت لك
شرارة تتطاير
لثضيء ليالي البعد
وئدفء قلوباً
أرهقتها الحنين
أشتقت لك
دواءً يُشفي
العليل بالهوى
تُخدير أوجاع الغياب
أشتقت لك
أحن إليك
بعد أوراق الشجر
حنين يفوق القدر
أشتقت لك
ك أرض عطشى
لحبات المطر
ثروي صحارى الوجد
أشتقت لك
أريد رؤية عيناك
ليهدأ جنون العشق
أشتقت لك... لك أشتقت
رغماً عني أشتاق لك

تأمل:

حبيبتى:
أتذهن معك،
تذهن الصوفية مع المطلق،
التاويو مع التاو والغسق،
الوثنيو مع الصنم،
والفلكي مع المدارات والقمر.
استلهم منك آيات
الحب والقدرة.
وأستوحي المصير
ومستقبل البشر.
إنهم إعتمدوا وإنتهجوا
فتن وإحن الشرائع
قوانين ودساتير للبشر.
فهم الى الزوال والدمار
وعتمة القبر والدار.
فا العزيز ابن الله،
ولا مكان للمسلم والنصارى الأشر.
والمسيح ابن الله
والحساب أدهى وأمر.
والهلال يحطم النجمة،
والصليب،
وباقى الطوائف كفر أغر.
جل أوطانهم وبلادهم
مأوى للفسق والشر.
فلا دين يجمعهم سوى
دين الحب، دينا للبشر.
كما قال المحي الدين الأكبر:
دينا: مرعا لغزلان،

أ. أحمد ملا يحيى
الشاعر

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

أين دفنت صوتك؟
لماذا لم تأخذي حزني معك؟
لماذا تركتني هشة
كأنفاس يتيم في برد طويل؟

يقولون: "الموت راحة
لكن من قال إننا نحن الأحياء لا نتألم أكثر؟
من قال إن الفقد لا يواصل موته فينا؟
أنا أنزفك كل ليلة
كما لو أن الموت حدث الآن
ولا يزال يحدث...

يا وردتي التي ذبلت قبل أوانها
أيتها النبض الذي سكن القلب واختفى
كل عام وذكراك توجعني
وتعلمني كيف يكون الحب بعد الرحيل
وكيف يكون القلب مقبرة بلا شاهد.

الشاعره
أ. جنار أحمد

"في الذكرى، تزهّر الغصة

عام مضى
ولا تزالين تجلسين في قلبي
كقيمة لم تمطر
كاغنية نسيث اسمها
لكنّ لحنها ما زال يسرقني كل مساء.

أختي...
هل تسمعين هذا الصمت؟
إنه يبكيك
كلما عبرت أمام صورتك
كلما ناديتك ولم يجبني إلا الجدار.

في الذكرى
يشتد الشتاء في روحي
كأن الغياب لا يكتفي بأن يأخذ الجسد
بل ينهش الحنين حتى العظم

كنت تقولين:
"ما زال في العمر فسحة للحلم
فماذا عن حلمي بك؟
هل تسمح السماء أن أراك مرة في المنام؟
ولو صدفة
ولو خاطفًا كغمضة حنين

أيتها التي كانت حضني حين يضيق العالم

لو تعلمين

بقلم الشاعر: أ. شيار آلياني

لو تعلمين معنى الحب
ولوعة الحنين بعذاب الفراق والسنين
ماذا عمل فينا
والله ما كنتِ تجافينا
لو تعلمين بعذاب الحب
وصدى أنيني وآهاتي
وحرارة اشتياقي
فلنْ تُعامليني بحفاء
لو تعلمين كم أشتاق لقياك !
وحنين الغربة يزيدني شوقاً
وناراً بين ضلوعي
ما كنتِ تجافيني
لو تعلمين أن طيفك لا يفارقني
الشوق والحنين أحرقني
بانتظار لقياك
ما كنتِ تجافيني
فقد طال اللقاء
اقتربي أيتها الحسنة
فبدونك الحياة سوداء
وإلى متى الانتظار ؟
لنعيش في السراب
ونتحمل العذاب
تعال... لم هذا الصمت والابتعاد ؟
إلى صدرك ضمني
وبلهيب عشقك اكويني
وبعبير أزهار ربيعك ارويني

اكتب يا قلم ..
انزف الآه و الألم
اطلق عنان الحزن
و الشجن
حطم قيود الممنوع، تحرر
اكتب ..
كيف للبشري أن يظلم
أخاه الإنسان
أقرباء
أخوة ب الدم
أصدقاء
أحبة

انزف يا قلم و اجعل نزيك
يتخطى الحدود و البلدان
ليصل لأعماق البشري الأصم
عله يصحو
و يشعر بالم أخيه
ل يتحول ..

من مجرد بشري لإنسان
يحمل قلباً رحيماً و ضميراً
يمسي الكون جنة من الجنان .

بقلم الشاعرة: أ. نبيهة حسين

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

أ. إدريس حيدر
بقلم الشاعر

على مقعد الأمل.....
على مقعد قديم
بقايا حديث لم يمت
مازال عطره يملأ المكان
ورقة نُقشت بدمع
فضل المكوث زمناً
وردة حفرت رسمها
على طرف الأيسر
من كُحلية المعقد
مازلت أتذكر المكان
و كيف جمّد آخر الكلام
و في فمي قصيدة
خرساء لم تولد بعد
شوق و دمة و ياسمين
رسالة كأنها شبه فارغة
تفسر كل الارتحال
لم يمت حديثنا فما زال
عطره يملأ المكان
مازلت أتذكر تلك الاعذار
في وداعنا الأخير
يقظة توقف الدهشة
لمنظر لهفة قديمة للانتظار
لتولد فراشات الأمل
في كل لحظة اقف فيها
بين احضان الزمن
بلهفة تُكرّر كل يوم
بعطر الياسمين
لاكتب الحروف الأخيرة
من رواية لا تنتهي ...

إلى أي أرض
ليتك تدري
اي دم في
عروقي
صار يجري
عن انفاك
بالضلع تسري
ضعي كل
الهرم فوق قلبي
لتدفني كل اشجاني وخبري
وزيديني من ترابك بحجر
فلن تقتلي حبك
بصدري بيعت
خلاخيل القرية
يا جاهين
وعطر الأرض
لسه.. بدري
عرق ومحراث
وكؤوس
مر صبري
لم تعد تحضن
الأرض الا قبوري
يا ملكة الروح
يا عرائس النيل
تفدى

حقول فلاح
مصري
هاتي من الاول
عمري
وافرشي
عيشا وملحا
لا يخون ارضي
وشعري

بقلم الادبية والشاعرة
أ. ناجية رمضان
تونس

أنا الخَطَّاءُ

أنا الخَطَّاءُ تَوَابٌ لِرَبِّي
أنا العبدُ الفقيرُ وبني معاصي

أنا الجُنْدِيُّ في حربي وسلمي
ولي هدفٌ بقولي أو مراسي

كُروِبٌ لا تُبارحني بليلٍ
وثرسلٌ في النهار بكلِّ قاسي

وتبعثني عتيقاً لا جديداً
ولا أحدٌ يراني أو يواسي

فأغمشُ لِقَمَتي في قلبِ صدري
وأخرجها كعودٍ وهو عاسي

أراقبُ نجمةً وقفت طويلاً
على ساقٍ بها ألقُ لِمَاسٍ

فأسألها بعزّةٍ من برانا
وشدَّ جسومنا شدَّ النُحاسِ

إلهي في خُطايا الذَّنْبِ طنُّ
وقد بلغَ السَّمَاءَ مع الرُّواسي

وحالي زادهُ الفقرِ انتكاساً
كأنِّي صحرةٌ تحتاجُ آسي

وَدَيْنُ أَيُّ دَيْنٍ أَيْنَ أَمْضِي
فيا خجلي لِفُرمِ ذي مَآسي

وَدَيْنُ للعبادِ له رُؤوسُ
زواياها كُثُعبانِ الدَّقَاسِ

فأنظرُ يَمَنَةً فأرى يباباً
وَألمَحُ يَسْرَةً عبداً يُقَاسي

وأمشي في الطَّرِيقِ إلى مصيري
لأهْرَبَ لِلإناسِ من الأناسِ

فيا جبريلُ أبلغْ من براني
بأنِّي عبدهُ أحتَاجُ باسي

فنظرتهُ كنورٍ جَلَّ عَتمِي
وتسخيرُ أعادَ إليَّ راسي

إلهي قد فررتُ إليك فاسقي
جفافي من عطاكَ ومَلِّ كاسي

فمن لي غيرُ جودكَ يا حبيبي
إذا دَقَّ الشَّقَاءُ عَلَيَّ فاسي

بقلم الشاعر

أ. تمام طاهر سلوم الخزاعي / سوريا

نصف حلم
لا أريد نصف حلم
ولا أريد أن أكون خاطرة
بذهنك
تجول بى بساحات الأحلام
تلبسنى رداء العشق للحظات
أذوب بين يديك تسحقني
الهمسات
وأفوق من غفلتي لأجدك قد
هجرتني

فأنا لا أقبل بوجودى ضمن
الحاويات
إن لم أكون عشقك الأبدى
فدعنى أراك حلماً كاملاً
بخيالى
ودعنى وأحلامي التى تملأ
وجداني وتجعلني سيدة
قلبك

الشاعرة
أ. وفاء صابر

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوڤار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

لا شيء يثمر في هذا الزمان
سوى النفاق
قلبي باحات ورد ... كل يوم يذبل
ورد العناق
قلبي باقات ورد ... شهد من بتلات
زهر العشاق
الشاعر الملكي
أ. محمد جميل عمر

باحات النفاق
لا شيء يثمر في هذا الزمان سوى النفاق ...
لا درب يسير باتجاه النجاة سوى
ذاك السياق ...
إن أثمر الصدق يوما فالرياء يخفيه
من الآفاق

هم قالوا للآلهة أن المطر للقيمة
ولد عاق

فيسقط النجم آفلا من السماء
من الاعماق

جاءت سكرة ألهمت أضلعي ...
صنعت الشقاق

بالنفاق تستطيع ان تقنع الفلاح بأن العنب دراق ...

وان تصنع ليل قوس قزح على
الجبين كاللصاق ...

أستفيق من كابوس لازمني لزوم
المنافق للرفاق ...

ولماذا ترحلون مادام الوطن باق..

كل الاشياء على حالها.

الحصى. والقرميد

وشجيرات الياسمين والنرجس

وغيوم السماء اصبحت

لا تمطر ولا تصرخ

وجدران منازلنا تنزف

وهاجرت الطيور من اغصان اشجارنا

وبقيت بيادر القمح تتقهقر

واشجار الزيزفون تبحث ذكريات العشاق

والامهات تترقبن كل الدروب

والليل ما عاد يحمل الينا

همسات العشاق..

كل الدروب مكتظة بالهياكل الادمية

تبحث عن حلمها

عن ذاتها الضائعة بين اشواك الخرنوب

يامواكب الهجران

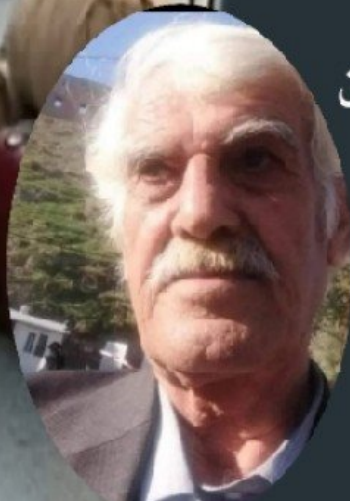
انظروا الى اشجار التين والزيتون

صامدة لن ترحل

ولماذا ترحلون والوطن باق

الشاعر

د. إبراهيم بشار قاسم

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

kovar Fermî û destûr da ye (المجلة رسمية و مرخصة)

١ صَفْهُ الْعِثَابِ

سَخَّرْجُكَ كَلِمَاتِي تَشْرَحُ مَدَاهُ
الْحُبِّ كَانَ فِي قَلْبِي لَكَ مَكْنُونُ

تَنْدَمِينَ جَرَحْتَنِي غَضَبَ إِحْسَاسِكَ
فَسَقَانِي يَا يَا مُحْتَلاً يَا مَجْنُونُ

سَهْرَ طَوِيلَ لَيْالِي وَحِيدَ زَمَهْرِيرِ
و دَفْءِ الْأَحْصَانِ غَادَزْتَ مَعَكَ

دَوَاوِينُ الشَّعْرِ لَنْ تَقْوَى وَضْفِي
يَا رَفِيقَةَ الْعَمْرِ كَمْ كُنْتُ بِكَ مَفْثُونُ

٢ سُلْطَانَتِي

مَا الَّذِي تُرِيدِينَهُ مِنِّي؟

سَخَقُ لِسَانِي

أَمْ إِكْقَامَ فَمِي؟

أَمْ مَقَالَةً أَطِيلُ الشَّرْحَ فِيهَا؟

أَرْجُوكِ، اغْفِرِي

أَقْبَلِي نَدْمِي!

لَا ذَاكَ وَلَا ذَا بِهِ يُسْتَهَانُ!

لَكِنْ أَرْجُوكِ تَذَكَّرِي هَيْبَتِكَ

جَعَلْتُكَ تَسْرِبِينَ بِدْمِي!

.....
أ. ظَارِقُ بَابَانَ

كُورْدِسْتَانِ الْعِرَاقِ

هايكو

١-

شعاع الضوء
على الحصى الملونة
آثار الخطوات

٢-

أول الربيع
بين زهور اللوز
فراشة بيضاء

٣-

قمر الربيع
الهالة تتوسع
البركة ساكنة

٤-

شقائق النعمان
تمر الفراشات من أمامي
أحرق في السماء

٥-

الزيت
يعيد نفس الأغنية
من الصيف الماضي

٦-

ليلة باردة
على السرير تذبل
أحلام الأمس

٧-

مقعد الحديقة
تغفو عليها
آثار المتعبين

٨-

غصن يابس
تغريدة واحدة
تعيد الذاكرة

٩-

حديقة المنزل
أزرع وروداً
لا أعرف لونها!

١٠-

مع الريح
تذهب بعيداً
الأوراق الصفراء

١١-

كل ما تبقى
من الغابة الكبيرة
سنديانة صغيرة

١٢-

طريق جبلي
تلك السوسنات
لمن تلوح ؟

١٣-

قديستنا
تموت بصمت
شجرة الزيتون

بقلم الشاعر
أ. عبد الرحمن عبده

1/2

الأديب: أ. هاشم مراد

مقالات

..اوراق متناثره.. مكانة المرأة الكوردية.

رغم الظروف والصعوبات، إحتلت المرأة الكوردية مكانة خاصة، في غالبية مجتمعاتها، بالرغم من ان تلك المجتمعات كانت تخضع لقوانين ودساتير لا تلي، طموحاتها، وحقوقها، ومازال الكثير منها لا تنصف المرأة.

رغم ذلك كانت فعالة في بيتها وكذلك في المجتمع، حيث عملت مع الرجل (زوجا... أبا... أخا.. إبناً) فعملت في كافة المجالات، حتى في المعارك كانت تشجع وتجهز الرصاص وبعضهن كنّ ينظفن، السلاح في وقت، كانت وظائف الاسره، محدودة، وعاداتها تقاليدھا مرسومة.

ورغم ضغط العادات وتحكم الرجل، استطاعت، ان تنتزع الكثير مما يعزز دورها، حتى اصبحت محل ثقة، زوجها والقريبين، منها.

كانت تستقبل الضيوف، رغم غياب زوجها وتقوم بواجبها على اكمل وجه، وبحضور احد الاقارب، او الجيران، وكان هذا يرضي الكثير من الرجال، لأنها كانت تحترم، سمعة زوجها، وبيتها، وأهلها أما في عادات الزواج، رغم ان الفتاة، والشاب لم يكونا يلتقيان لغرض الزواج، اوجدت الحياة المشتركة، والاختلاط هامشا مقبولا ان يتعرف كلا منهما على الآخر واستفادت من ذلك، في المناسبات... الاعياد... الافراح.. والاعمال المشتركة.

لا انكر انه كانت هناك بعض السلبيات الكبيره... اجبار البنت من الزواج من شخص محدد،.. قريبا لها.... او غني...

او فقط لانه من بيت، فلان وخاله بيت فلان.

لكن المرأة تمكنت من كسر ذلك الطوق، القاتل نفسيا، واجتماعيا. فبعض الفتيات، لم يتزوجن كردة فعل، ومتن وهن عذارى، لكن حالات اخرى من ردات الافعال.. ظهرت

2/2

الأديب: أ. هاشم مراد

مقالات

..اوراق متناثره.. مكانة المرأة الكوردية.

الخطيفه...و حالات ...انتحار. تلك الحالات كانت محدوده، وكانت ردود الافعال تلك، تمردا على الواقع، وعلى بعض العادات، والعقول المتحجرة. تلك الحالات، مرت بها مجتمعات اخرى في شرقنا خاصة، لكن بدرجات متفاوتة اخف وطأة..الصلح. واشد افزع القتل التي تخطف. رغم كل ذلك، ورغم ما عانته ما تعانيه:

اثبتت الحياة وتجاربها، ان المرأة نصف اي مجتمع فكل، كل مجتمع نصفه مهمش، يبقى متخلفا، عن ركب الحضارة، والتقدم. لكن على الرغم، مما حققته وتوصلت الكثير مما، يليق بها:

= على كافة الجهات، (أنظمة حكم... منظمات... مفكرين.. سياسيين... مدافعين عن حقوق الانسان وغيرهم).

العمل لخلق ظروف افضل، وأفضل، وان تعمل هي جاهدة، من اجل الحصول على كافة حقوقها..على الرغم

مما حققته اليوم حيث اثبتت انها موجودة الى جانب الرجل في اي مهمة..وعمل... وادارة.. وبناء وحرب وسلام، وتعليم.

تحية لها لانها عملت، وتعلمت، وربت الالاف من الكوادر وذوي الاختصاصات لتساهم بذلك مساهمة فعالة

مع المؤسسات التربويه التعليميه، لاعداهم للحياة، والعمل.

بالعلم، والوعي. والتحرر اقتصاديا، ودخول كافة مجالات الحياة. وتوفير الظروف تتمكن المرأة من المحافظة على ذاتها وزوجها وبيتها، ومجتمعها ووطنها.

وهل هناك دور اكبر من هذا الدور في الحياة ؟

اليست هي بالفعل نصف المجتمع ؟

الكاتب: أ. أنيس ميرو

قصة قصيرة البخل

قصص

كنا نقيم في محلة (المزار) في (دهوك) القديمة. و التي تسمى الان بسوق جلي؟؟؟
وكان غالبية البيوت شرقية و سكانها

معارف منذ سنين طويلة لفت نظري و سمعي صوت صياح و بكاء شديد

وبعد خروجي من باب الدار لاحظت تجمهراً من نساء. الحي و شبابها وعدد من الاطفال قرب
باب (سعيد) وتبين حدث سوء تفاهم بين العمة (منى) و ابن اخيها (سعيد) وتبين انه تسبب بكسر احدى

يديها من قبل (سعيد) و كانت (منى) تصيح من الألم ولكن بسبب تواجد الخيرين من ابناء الحي تولوا
بإسعافها. و ايصالها لبيت (المجبر) (مصطفى) الذي كان بيته قريباً من دارهم و تولى الرجل. بمعالجة

الكسر بالطرق الشعبية و تم تجبيره وكذلك تولى الخيرين لإعادة الصلح فيما بينهم و كانت (منى) قد
تزوجت ثلاثة مرات و توفوا تباعاً ورثت منهم داراً في (الموصل)....

مبالغ لا يعلم بها الا الله. سارت الامور ما بين (الموصل و دهوك)؟؟؟

وفوجئنا اصابها بمرض جلدي و لكن بسبب قيام المستشفيات بأخذ رسوم و هو مبلغ (20 فلس) في وقتها
امتنعت (منى) من مراجعة الأطباء بسبب هذا المبلغ و كانت تتردد على دور الأغنياء من أهالي (دهوك) في

(الموصل) وكانوا يعطوها مواد تموينية و ملابس

مستعملة و هي كانت تتولى بيعها في سوق باب (الطوب).

ومرت ايام و سنين و هي على هذا الحال؟؟؟

وفي يوم ما جاء تبليغ من شرطة. (الموصل) (لسعيد) ان عمته (منى) قد توفت و جتها قد تعفنت في الدار
و بعد ان عمت هذه الرائحة الكريهة في الحي بلغوا الشرطة و بعد ان حظرت الشرطة و تم فتح الباب عنوة

تبين ان (منى) قد توفت منذ ايام

واستعجل (سعيد) للذهاب (للموصل) مع زوجته (مريم) للتحري عن محتويات بيتها وما خلفته هذه السيدة
العجوز و بعد و صولهم للدار تم فحص ما موجود بالدار من أشياء متنوعة و تم العثور على مبالغ كبيرة من

العملة و كذلك كمية من الصيغة الذهبية و تم بسرعة البرق شراء

صندوق خشبي مع النفتالين السائل و القطن و تم وضع جتها في هذا الصندوق و تم اقفاله بأحكام بسبب
الريحة المنبعثة من الجثة؟؟؟

وتم عرض الدار للبيع لكون (سعيد) الورث الشرعي لها وحده.

وهكذا تم دفن (منى) بعد موتها و تركها لمبلغ كبير مع كمية من الصيغة الذهبية!!!

وكانت لا تقدر ان تصرف من مالها على نفسها و كانت تتردد على المعارف للمبيت و الأكل!!!

هكذا البخل يعمي العيون ويقتل المرء جوعاً!!!!!!

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى به وخودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Gotar

Nivîskar: M. Ferho Ferho

Xwezaya Qeredaxê û azadî.

Helbet nanê xwezayê, azadî ye, jiyanêke bê tixûb e. Eger xweza hebe û peyda bibe, gerek e mirov tê de serfiraz be, ji ber xwezaya bê azadîbûna mîna çem û deriyayên bê masî ne, lê xwezaya te ey Qeredaxa min a bihêz, Qendîl û zagros û Torosê tîne bîra mirov, tu çiqas ji mirovahiyê re buye hêlîn, tu ciqas ji şaristaniya destpêkê re buye destpêk, bila dilê te di cih di be, va ne neviyên papîr û dapîran careke din xwe berdane li nav dar û guliyên te, mirov li ber bejna te fedî û matmayî dimîne ey şax, dax û çiyayê min ê birêz, ez nizamim çî li ber te deynim û amûrên bedewbûnê ji ku deverê ji te re binim da ku tu bi ser aniya te de berdim, Qerdaxa min a hêja, bi sekna xwe û rawestbûna xwe te xemil û xêl neqîşandine, belê mirovê bê henase bi henase kiriye, û yê bê yar bi dilovan kiriye, û her diçe hezkirin û evîndarî di hembêza te de kate dide, ferhenga peyv û gotinan têra pesindana te nake, ku ez rayên wêje û roman di zewiyên te de berdim xwar, erê çiqas min nerî ji bilî matmaybûnê pê ve min neqîşand. ez deyndarê te me hêlîna nîrîx û rûmetê, kunca berxwedêrên vê xaka pîroz,

Qeredaxa min te cima ji min re nedigot tu ewqas bedew û spehî û xweşik î te cima ji min xeydî buye û qet axaftina min nedikir, ma tu nizanî ez ew tovîkê mirovahiyê bûm ku bav û kal û dapîrên min ez ji bejna te re hiland bûm, ma çiqas ken û seyran xwe li bejna te dixwin, tu jî dergûşa min bû yî, dengên van şalûl û bilbilan her tîne bîra mirov dengê lorîna dayikê, di nîvê şevê de û di ber banga sibê de kul û girîn bi lorîna xwe dajot û pê re stranên comerdîyê û xizantiyê tevî hev dikir lê dilên mirov pê rehet û saxlem dikir. dengê xwe bilind bike Qeredaxa min bila hemû gelê kurd bi te behese ku kunca mirovperweriyê ji vê derê dest pê kiriye.

keziyên te mîna şevên reş û tarî dûr dûr dikişîne û bi ser bejna xwe ya şêrîn de ber dide û kezêba evîndaran dikewîne, min nizanî bû ku dotmama min ewqas bi sosin e, ewqas bi tosin e, ewqas dilşewat û dilnizim, lê di derûniya xwe de ewqas mezin e, li ber coqên te ez rûdinim û çîrokên bêgunih vedibêjim û tu jî hêdî hêdî destên xwe yê hevrîşimî di nav por û qija min de di be û tîne, xewek li ser çavên min dikeve, lê disa ez dibêjim na na ev roj ne roja raketin û razanê ye, ev roj roja ceng û afirandina çîrokên bedewbûnê ye.

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوفار فەرمی یه و خودان موله ته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Gotar

Nivîskar: M. Thomas Edeson

Bîranînên ji Serdemeke Dilovanî û Sadehiyê

Pêşgotin:

1/2

Di nav qerebalixiya jiyana nûjen de, di nav deng û teknolojiya ku ketiye her quncikê roja me de, bîranîn carinan me dibe rêwîtiyek paşve di demê de, ku dil paqijtir in, rû zelaltir in, û dem hêdîtir û xweşiktir e.

Li wir, ku me zarokatiyek bêhempa di hembêza gund de jiya, sadehiya rastîn tam dikir û kêfxweşiyên piçûk ên ku ji bo me cîhan dihatin wateya parve dikir.

Ne demek dirêj berê, gund bi jiyan û sadehiyê geş bûn, û mirov bi erd û fezayê re di ahengekê de dijiyan.

Di nav bîranînên herî xweşik de ew roj hene ku xwediya makîneya vermicelli serdana gundê me yê sade dikir.

Ev serdan ne tenê karekî rûtîn bû, lê bûyereka bû ku her kes, ciwan û pîr, her sal di heman demê de li bendê bû.

Mirov li dora wî diciviyan, her malek hevîrê ku ji hêla dayikên xwe ve hatibû amadekirin hildigirt, li benda dora xwe diman, kêfxweşî dilê her kesî tijî dikir. Mezin û xwediya makîneyê vermîşeliyê bi destan çêdikirin û li hewş an jî erdên benderan belav dikirin, di heman demê de zarokan dest bi zivirandina fanosa destan a ku ji bo zuwakirina vermîşeliyê dihat bikar anîn dikirin. Ken ode tijî bû, û her kesî xwe wekî beşek ji dûmenek yekane û girêdayî hîs dikir, mîna ku tevahiya jiyana wan li dora vê gavê dizivire. Di dema nîvro de, her kes li bendê bû ku xwediya makîneyê were mala wan û bi wan re nîvroya parve

69

10/6/2025

Kovara Nivîser ya Ruşenbiri

مجلة الكاتب الثقافية

گوکار فهرمى به وخودان مولهته (المجلة رسمية و مرخصة) kovar Fermî û destûr da ye

Gotar

Nivîskar: M. Thomas Edeson

Bîranînên ji Serdemeke Dilovanî û Sadehiyê

2/2

bike. Êvarê, ew li yek ji malên gund radiza, mîna ku ew endamek malbatê be, di heman odeyê de bêyî ku kes pê bizanibe radiza. Wê demê di nav mirovan de hesta ewlehî û mêvanperweriyê wisa bû. Divê em rojên saliqa (genimê kelandî) ji bîr nekin, dema ku dayik û dapîr di tenûrên mezin de li nivê kolanê an jî li qiraxên erdên benderan bulgur dipijandin. Bêhna genimê kelandî ku bi buharê re radibû zarokan ji her malê dikişand, her yek tabaqek xwe ya piçûk hildigirt, di rêzek rêkûpêk de li benda dora xwe bûn, ne bi qaîdeyan lê bi dilên ku mafên hevdu dizanibûn ve girêdayî bûn. Em ê li dora agir rawestin, germahiya wê me hembêz bike. Em ê tabaqên xwe hilgirin û bixwin, bikenin û çîrokên piçûk bibêjin, li benda dora xwe bin ku em bêtir ji şorba xweş bixwin. Ne elektrîk, ne telefon, ne deng...!!!! Tenê em, sadehî û germî.

Encam:

Dibe ku ew roj biçe, lê bîhn û bîranînên wan hîn jî di nav me de di axaftinên me de û di nihêrînên nostaljîk de dijîn ku me vedigerînin wêneyên ji rabirdûyê ku qet naçin an jî winda nabin.

Ew ne tenê bîranîn in, lê dersên evîn, sadehî, razîbûn, hevkariyê û mirovahiya ne. Çiqas dem biçe jî, gund û rojên zarokatiya me dê di dilê me de wekî tiştên herî xweşik ên ku me jiyaye bimînin.

Ew roj di tiştên madî de luks nebûn, lê ew di wate û sadehiyê de dewlemend bûn. Jiyan hêdîtir bû, lê dil ji bo hezkirinê zûtir bûn.

Xanî piçûk bûn, lê giyan fireh bûn.

Ah, ji bo rojên ku qet venagerin, lê ew ê di dilê me de wekî bîranînên herî xweşik ên ji dema gundê xweşik bimînin.

نقیسکار: م. یعقوب نیروہی

گوتار

ئاژانسا جی یا (یەھودی یا یەھودیھا)

Ajansa cî ya (yehudî ya, yehudîha) JEW AGENCY

جھاکا مله ل ئەف ریکخراوه یا پێک ئینایی، ئەف ریکخراوه پە یوهندیا دەوله تا ئیسرائیل لگه ل جیی ئین جیهانی پیکه گری دهتن، رستا مه رجین ب ستایقه گرتنا سه ره په رستیا فه له ستین د دهسته لاتدار یا ئنگلستان. ل دویف په یره و پروگرامی هه یی د مادی 6 شهش دا هاتی وه هه وه سا ئاژانسه کا تایهت یا یه هودیا بو گوهرینا هه قکاری و دیتن لگه ل ریکه به ریا کاروبارین فه له ستین هاته دامه زراندن. کو بکارین ژلایی ئابوری و جھاکی و هه می رهنگه ئمورین خوجهی یی قه بو خه لکی جی یا کارتیکه ر بیتن کو هه روه سا ب یاسایی بهینه نیاسین. ئاژانسا جی یا قیگافی ریکخراوه کا جیهانی یه. په ره له مانئ ئیسرائیلی لگه ل په سه ندکرنا یاسایی بو ئاژانسا نافبری بمافی هه نده رانی (برونمه رزی) رازی بو. و ئەو بشکلی بزاقا ریکخستنا سه هیونیزمی ده رئینا. گرنگترین ئه رکی قی ئاژانسی بسانا هیکرنا کوچکرنا جی یایه ژده رقه ی ئیسرائیلی وه کیشانا وان کوچکرنا بو ناف ئیسرائیلی و هه روه سا پیکئینان و ئاڤا کرنا خانی و په ره دان بخزمه تا فه ره نگی و جھاکی یا ئیسرائیلی یا. هه روه سا په یوهندی یا هه یی لگه ل ریکخراوین سه هیونیزمین جیهانی. ئەگه ر وان بقیت دناڤ ده زگایین وه لاتی دا بشکداربن بهه می شیانیت خو قه هاریکاری وان دکه ن. ئیکه مین کو مبون ئاژانسا یه هودی یا یا ریکخراوا جیهانی یا سه هیونیزمی ل سالا 1910ی هاته ئە نجام دان ل باژیری قودسی.

Ajansa cî ya (yehudî ya, yehudîha) JEW AGENCY

Cvaka mlel ev rēkixrawe ya pêk înayî, ev rēkixrawe peywendya dewleta îsrail lgel cîy ên cîhanê pêkve grê detin, rista mercên bi stayvegirtina serperistya felestîne da desthellatdar ya niglistanê. Li duyv peyrew prugamê heyî di maddê 6şêş da hatî we hewesa ajanseka taybet ya yehudya bu gohrîna hevkarî û dîtin lgel rêveberya karubarên felestîne hate damezrandin. Ko bkarên jlayê aburî û cvakî û hemî renga murên xochî yê ve bu xelkê cî ya kartêker bitin ko herwesa bi yasayî bhêne nyasîn. Ajansa cî ya vègavê rēkixraweka cîhanî ye. Perlemanê îsrailê lgel pesendkirina yasayê bu ajansa nafbirî bmafê henderanî (brunmerzî) razî bu. Ê ew bişklê bzava rēkxistna sehîwnîzmê derîna. Grinkitrîn erkê vè ajansê bsanahî kirna koçkirna cî yaye jdervey îsrailê we kêşana wan koçkirya bu nav îsrailê û herwesa pêk înan û avakirna xanya û peredan bxizmeta ferhengî û cvakî ya îsrailî ya. Herwesa peywendî ya heyî lgel rēkixrawên sehîwnîstên cîhanê. Eger wan bvêt dnav dezgayên wellatî da bişkdarbin bhemî şyanêt xo ve harîkaryan wan dken. Êkemîn kombuna ajansa yehodî ya ya rēkixrawa cîhanî ya sehyonîzmî li salla 1910ê hate encam dan li bajêrê qodsê.

نەفیسکار: م. خورشید توفیق باکوزی

گوتار

چه مکی پیکه ژیان و لیکبورینی یان لوژیکا تۆلّه کرنی

ده مارگیری ب هه موو ئاوايه کي دبیته ریگر و به ربه سته کا ئه بستۆملۆژی و جفاکی، د هه مان ده مدا کارتیكرنه کا نه ریئی ل سهر پیکه ژیان و هه قبه ندیین جفاکی و پیکه فتن و وه رارا جفاکی ده تن. پیکه کرن و لیکه چوونین فره هزی و پولیتیکی و ئیدولۆژیین ژ هه ف جودا و نه بوونا دیالوک و ئالوگورکنا تیروانین و بیرورایین ته ندروست و ساخه لم، دنا ف پارت و کومه له و ته خه و توژیژین جفاکیدا و نژیاری باوه ریا دورست و راسته قینه دروخینیتن و ده له شهینیت.

ده مارگیری د کاکلک و ناقه روکا خودا، ره تکران و زالکرنا راو بوچونا نه ل سهری دی. گه لی کورد ئه قرو ژ هه ر ده مه کی پتر پیویستی ب بهاو باوه ریین لیکبورینی هه ی، وه ک دیده کا کوردایه تی و مرۆقایه تی و ئاکار و به رژه وه ندییت گشتگیرین نیشتیمانی و نه ته وی. ژبه رکو پرۆسا لیکبورینی، پیویستیه کا جفاکی و دیروکی یه. پاراستنا هه قگونجاندا دوستایه تی و هاریکاری و پیکه ژیان یه، پاراستنا ره وش و باری جفاکی و هه قسه نگیا ئیراده و هیژین جفاکیه. ژبوو به رز راگرتنا ده سکه فتین نیشتیمانی یین چاره نوساز. ژبوو روخاندن و نه هیلانا گرژی و ئالوزیان و ده ربازکرنا ئاسته نگان.

لیکبورین لجه م مه کوردان، هه رده م چه مکه کی خرت و هه شکبوویه. هندی بیژی ل جه م که سی کورد، چه مکه کی گران و قورس بوویه. هه رده م لیکبورین وه ک کیماسی و ژبه ر داگیران دایه زانین. ئه قه ژي قه دگه ریته قه ژبوو نه بوونا هوشیاریا جفاکی و نزمیا ئاستی روشنبیری لجه م تاکي کورد. (جان جاک رۆسو) دبیریت "چو که سه ک مفای ژ هندی نابینت، کو به رامبه ری خو بیخیته دژیر رکیفا خودا". له ورا دقیت مرۆف ل سهر چه مکی لیکبورینی بژیت. داکو قیانی و خوشه ویستی به لاف بکه تن و باوه ریبوونی و پیکه ژیان ل سهر شه نگستی وی ئافاکه تن، نه کو هه رده م هزر دتۆلّه کرنیدا بکه تن.

بوچوون نقيسكار: م. هه رمان باوهركي

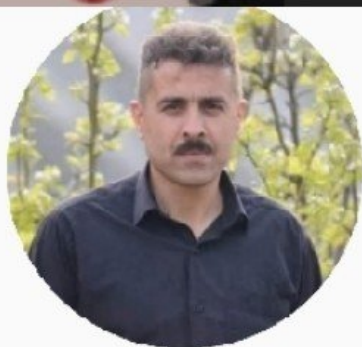
بو چ بريارا درست بو هه لېزارتنه كي ناهيته دياركرن!!!!
به لي يان نه خير

دئ چاوان شين برياري سهر ئيك هه لېزارتن دهتن كو ده مي هه لېزارتنا
درست يا بهرچا ويا رون و ئاشكرابيت !!

.....ئهف ئالوزيا ئهف ملله ته كهفتيه تيدا ژبه رقي گريكا ميشكي ل دهفخو
پهيداكري وهك راستاندنه كي لي كري كو خودان نه شيت برياري بدهتن ژبو ههر
تشته كي كو مفا وزيان يان باشي و خرابيي ژيك جودا بكهتن ئهفه يه!!!!
ده مي فهيله سوفى فره نسي (جان بوريدان) يان ئهف سهرهاتي يه ب كهري
بوريداني هاتيه ناكرن ده مي دبيت خوداني قى كهري رادبيت قى كهري برسي
وتيهني دكهتن هه تا بگه هته وي رادهي برس و تيهني وي ژهيزي خلاس دكهتن،
پاش خوداني وي رادبيت ((دهوله كا خارني و ئيكا ئاقي)) ههر ئيكي دانته
رهخه كي وي كو ههر دو دهوله هندي ئيك پيشان ژ كهري ديرن...
...ل قي ره دئ پسيار پهيدا بيت كا دئ كه رچ كهتن!!!

به لي وهك ديار قى كهري هند بريار و پشت راستي بخو نه بو كا دهست پيكي
ئاقي قهخوت يان خارني، قي جا ما د وي حالي دا كا دئ چ هه لېزيريت، به لي
دوماهي ئي ژيانا خو ژدهست دا

ئانكو ده مي مروف گه هشته وي رادهي كو هند پسيارو به رسف هزركرن ژ ميشكي
راستاندن وي گافي دئ ژيان لي بهروفاژي بيت هه مي بيته ئاستهنگ و نه خوشي
و ب زه حمهت قورتالبون هه بيت ب قى بي هشيا مروف دكهتن..
چاره دقيت خودان برياربيت ده ما ئه و گريكين ميشكي دقه كهتن ئه و ب ريكا
هزركرني دئ بيته خودان بريار و باوهري بخو هه بيتن كا ههر پرسگريكه كا
بكه قيته دريكا وي دا چاره كهتن...

نقیسکار: م. جەلال سیتکانی

گوتار

خە یالی من..

له خە یالی مندا، داها توو دەریایه که له رووناکی؛ ئەستێره کان گەشتە و ئاسمان شینتر. مەروڤه کان وه کو ریزی په پووله، دەست له ناو دەست به رهو ئاسۆیه کی بێسنوور ههنگاو دەنێن. مندا له کان به شادییه وه فێرده بن، پیره کان به ئارامیه وه پشوو ددهن، گەنجە کان به ئومێده وه داھێنان دهکەن. له و یادا، تهکنه لوژیا رووخی به بهر که وتوووه - نهک ئیمه بکاته کو یله، به لکو زنجیره کانمان بپچڕینیت.

زەوی، ئەم گەوهه ره شینه، سه وزتر و جوانتر دهرده که ویت. مەروڤ و سروشت په یمانیکی نوێیان به ستوووه؛ هه ناسه یه کی پاک و ژینگه یه کی پاراو، میراتی مندا له کانمانه. ئیتەر زانست و هونهر دوو رووی یه ک دراوێ. دل و میشک، ههست و بیر، وه کو دوو بالی بالنده یه ک پیکه وه ده فێر به سه ر چیاکانی ناکامیدا.

نه خووشی، برسیتی، جهنگ - له مۆزه خانه ی میژوودا وینه یان هه لواسراوه. یه کگرتن بووه ته هه ناسه ی کو مه لگا، هاوکاری جیگای کێپرکی نه گرتوووه ته وه، به لکو یاریده ری داوه. هه ر مندا لیک ده توانیت له ئەستێره ی خو ی پروانیت و بلیت: "ده توانم ییت بگه م". چونکه دهر فته بۆ هه مووانه، نهک میراتی که مینه یه ک.

په یوه ندیه کان ره سه ن و راستگوون، نهک ته نه ا وینه یه کی جوان له سه ر شاشه یه کی سارد. چاوه کان راسته وخۆ له چاو دهر وانی، دل له کان زمانی یه کتری تیده گه ن. له یاده وه ری میژوو فێرده بین، به لام به کو تی رابردوو وه ناخنکیین. له ره گه کانه وه فێر ده بین، به لام بۆ ئاسمان سه ر هه لده برین.

سنووره کان وه کو هیلی شیعەر، جوانی به خشن نهک جیا که ره وه. جیاوازییه کانمان وه کو ره نگه کانی که وان جوان، یه کسانیمان وه کو تیشکی خۆر هیز به خشه. ئەمه خە یالی منه، جیهانی که ده کریت بێته دی. وه کو گو لیک که له ناو دلدا دهر ویت، ده توانیت به ری خو شه ویستی و ئاشتی بگریت.

با دهست به کار بین، کاتی که خە یالی که هاو به ش بێت، ده بێته هیژیکی بێسنوور. داها توو چاوه ریمان، به گو له خونه یه کی گه شه وه ییشوا زیمان لیده کات.

گو تار

نقیسکار: م. ناجح بیجانی

ئاخفتن و کریاریین مه بلا ئیک بن

گەر پێداچۆنەک سەرپێ ل هەمبەر ئاخفتن و کریاریین خۆ یێن رۆژانە بکن بۆمه خۆیا دبیت کو ئاخفتنێن مه دبن جهێ باوەریبوونی دناڤ جفاکیدا، ئەرێ مه شیایه هەر ئاخفتنه کا هات سەر ئەزمانی مه یان گو ه لێ بووی، مه باش هزرا خۆ تیدا کریه بهری ژ دهقی دەرکهقت دێ بته جهێ رازیبوونا یی بهرانبهەر، ئەرێ کریاریین مه ل دووڤ ئاخفتنا مه نه یان بهره قازی ئەزمان و دل و کریاریین مه زی هه قەژن، ئەرێ مانە گو تن و په یقیین جوان و نهرم رفتارو که سایه تیا مروۆی نیشان ددهت کا مروۆ چەند یی راستگوویه دگهل خوه بخوه، چونکو کوردا ژمیژه یا گو تی (ب ئاخفتنا خوۆش و په یقیین جوان مروۆ دشتین ماری ژ کۆنێ بینته دەرێ، ئاخفتنا خوۆش و نه خوۆش ژده قه کی دەر دکه قن) ما چیدبته هه ما چ هات سەر ئەزمانی مه وه کو کوردا گو تی: بکن سەر به رکێ، بیکو بزانی قه ریژا وی ژێ باشی و خرابیی خوه هه نه و ئەنجام دێ چ بن، زانستی سەلمانیه ئاخفتنا ئەرینی و دلقه کەر په یوه ندیه کا به یز و چالاک دورست دکت دناڤه را دل و می شکیدا و له ش ئارام دبته، نابت هەر ئاخفتنه کا ته بهیست ئیکسەر قه گو هیزی ل سەر زیده که ی، ئاخفتنێن باش دبن خیر و سه ده قه و چاکی کو ئەو ژێ سەر بلندی یه بۆ مروۆی، جاره کی ته پسار ژ خوه کریه بۆچی تو هنده یی بله زی بۆ ئاخفتنی؟ باشتره په یقیین جوان و نهرم هه لبرێری دا یی به رامبه ری ته دلگران نه بته، هه ول بده دگهل که سایه تیا ته بگونجیت ول سەر خوه به د دانووستاندا، گو هداریا یی به رامبه ر خوه بکه، ل دووڤ ییزانیین خۆ به رسقی بده، دقیتن ئه و به رسق ب بته جهێ باوەریا که سین گو هداریا ته دکن، هینگێ که سایه تیا ته ده یته نیشان دان و به رچاڤ دبته، چونکو یی به رانه ره رفتارو کریاریین مروۆی هه لسه نگینیت دێ هیزو سه نگا ته خویا بته و بیهنفره ه باشتترین چاره یه و ژ گو هدارا به، ئانکو ب رۆهنتر بیژم بابته یین نه ب ژیا نا ته قه گریدای خۆ ژێ دووربگره و مایترنێ تیدا نه که دا بمینی خوه شتی دناڤ جفاکیدا، له ومانی باشتره خۆ ژ ئاخفتنێن بی سەر و بهر دووربگری، هه رده م بزاقی بکه ژوان که سا بن یین ئارام و سەر بلند و به خته وهر بژین.

بوچوون

نقیسکار: م. محمد مراد فتاح

ئازادیا خو مه ژبیرکر

لسەر دەمی رژیمی دناڤه‌را سالین (80 بو 91) کو ملله‌ت هه‌می بن ده‌ست بوو، دبن زولم زورداریه‌کا بئ وینه‌دا بو، چو زه‌لامین وی سهرده‌می هه‌ست ب زه‌لامینیا خو نه‌دکر، ژ ترس و گه‌فین رژیم به‌عس دا، ب هه‌می ره‌نگه‌کی گه‌نج زاروک و زه‌لام، پیر و ژن ده‌اتن ره‌زیلکرن، سه‌خمه‌راتی وی زولما لسەر ملله‌تی هه‌ی، دگه‌له‌ک پرسین نه‌ته‌وی دا ل وی سهرده‌می، سهرده‌می بن ده‌ستی، چه‌ز و قیانا خا‌ک و نیشتمانی و ه‌زرا نه‌ته‌وی زور به‌یز بوو، هه‌تا لبه‌رکنا جلین کوردی.....

زوربه‌ی خه‌لکی جلین کوردی روژانه‌ لبه‌ر دکر، سه‌خمه‌راتی گه‌فین لسەر، به‌لی گه‌نج و زه‌لام و پیرا بئ هیچ هه‌لکه‌فت جلین کوردی لبه‌دکر، و قه‌د ژ دوژمنی نه‌دترسیان، هه‌تا جلین کوردی و قماش ژی زور دکی‌م بون و بترسی ل دورینگه‌ها ده‌اتن دورین و په‌یداکرن، هه‌تا ل زالگه‌هین رژیمی دا، ده‌می گه‌نجه‌ک ب جلین کوردی ل زالگه‌هین رژیمی دا، گه‌نج رادگرتن و گومله‌کین کوردی ژبه‌ر دکر و زور جارا سه‌رم‌لکین گومله‌کا دراندن و ژی قه‌دکرن، ره‌زیل دکر، و دگوتن جلین وه‌ بی‌ت پيشمه‌رگان و نابت هون سه‌رم‌لکا ب جلین خو قه‌ چئ کهن، سه‌رقی زولمی را، ملله‌تی جلین کوردی لبه‌ر دکر...

ئه‌قرو دقئ ئازادی و دیموکراتیی دا، و هه‌بونا سه‌دان ریک‌خراوین مه‌ده‌نی و هه‌بونا ده‌یان حزبین سیاسی لی هه‌ستا نه‌ته‌وی لاوازه، کو بیره‌وه‌ریین نیشتمانی بوینه‌ روژه‌ک دا به‌ینه‌ بیرئینان،؟
1.. ئیک روژ بو جلین نه‌ته‌ویی نه، ئه‌قه‌ سه‌د سه‌اله‌ باب و باپیر و ده‌یکین مه‌ یی لبه‌ر دکه‌ن، نه‌ک فلکلور و پاشماوه‌کی که‌قنه‌ و ناھیته‌ بکارئینان هه‌تا بی‌ت فلکلور و به‌ینه‌ نمایش کرن، جلین مه‌ زیندی نه،،

2.. راسته‌ جلین کوردی دام ده‌زگه‌هین میری دا، نه‌ ده‌رمی نه، به‌لی نابت کی‌شه، کو ئه‌گه‌ر مروف چه‌ز ژ جلین نه‌ته‌وی بکه‌ت و شانازی یی یی به‌ت دی ل پشتی کارین فەرمی لبه‌ر خو‌که‌ی....
3.. هه‌می ملله‌تین جیهانی ب جلین نه‌ته‌وی ده‌ینه‌ ناسکرن، ئه‌گه‌ر گرنگی ب جلین نه‌ته‌وی نه‌هیته‌دان، تنن روژه‌کی لبه‌ر بکه‌ین، ره‌نگه‌ کورد دناڤ جیهانی دا به‌رزه‌بین..

4.. چو نه‌ته‌وین وه‌ک عه‌ره‌ب و هندی و ئه‌فغانیا روژا جلین نه‌ته‌وه‌ی نین، و ژمه‌ پتر جلین خو یین نیشتمانی لبه‌ر دکه‌ن، مه‌ گولی نه‌بویه‌ کو بیست و دوو ده‌وله‌تین عه‌ره‌با هه‌نه‌ روژه‌کی بو (که‌فی و عه‌گال و دشداشا) دان..

بوچوون

نقیسکار: م. شقان دیمکی

په سن و سالیسی ژ ههف جودانه

هه بوون و نه مرینا گه لان و ئاقابوونا وه لات و دهوله تین نها هژمارا وان
نیزیکی ۲۰۰ دهوله تین باوه ریپکری ژ قالاهی نه هاتینه، به لکو ب هزاران

سه رکده و خه باتکار و زانا و مروقیین بلیمهت ژ پیدابووینه و بووینه پیشه و سیمبول و ناسنامه
یین وان و خه لک و خامه دار و به ره باب و نه قیین یشتی وان ب چاقه کی پری ریژلی د نیرن و رایپورت و
نامیلکه و په رتووک و نامه یین ماسته ر و دکتورایی ل سه ر دروستکرنه.

ملله تی کورد یین ب وه لات یین کو خودان دیروکه ک دوور و دریژ ژ ژ قی چهندي بی به هر نینه و
هژماره کا زاف یا سه رکده، جانگوری، وه لاتیاریز و که سین زانا و بلیمهت ژ پیدابووینه، لی یا کو
جهی حیبه تی و به رگومانی نه وه هیشتا گه له ک ژ مه ژ سه ده می هه بوونا ده مارگریه کا پری نه فیان،
دل ره قی و چاق یین نه رابوون گرنگی و بها یین قان که سان نه زانی یه و ئه وین دزانن ژ ب گروقه یا
سالیسی ریگری لی دئیه کرن و ب نه چاری ژ په سن و ستایشا وان دووردکه قن، د ده مه کی دا کو
په سن جوهره ک و چه که ک قه نه قه تیاییه ژ نه ده بی، چونکی په سن یا پره ژ په یف و گوتنن جوان و
بهاگران کو ئاراسته ی وان که سان دئیه کرن یین کو ژ هه ژی وی په سنی بن و ژ هندی مه زتر بن کو تنی
ب سوپاسیه ک ساده ده رپرنی ژ شیان و ماندیوون و خه مخورییا وان د وی بواری تیدا سه رکه فتن
ئینای وه ک (نیشتمان په روه ری، زانستی، که لتووری، جقاک، نه ده بی و هتد) دا بکت،

جقاکناس و زانایین دهرونی د وی باوه رییدانه کو په سن جوهره ک ژ هاندانی و په سن و هاندان ب هه قرا
د بنه پشت و په نا و وره یه کا زیده تر ددن مروقی کو ب به رده وامی و بی قه قه تیان دریژی بدت وی
کاری په ژراندی و ب دل، یی کو جقاک و ده ورؤبه رییدی، چونکی مروقی یی تژییه ژ کومه کا هه ستان
و ل ده ما وهرگرتن و گولیوونا ناخفتنن جوان، شرین و پری سۆرداری هه ست ب ئارامیه ک زیده تر
دکت و د بته نه گهره ک ب هیز و کاریگه ر لسه ر قیان و شیانیین تاکه که سی و دیسان هاندانه که ژ بو
به ره باب و که سین دووقرا کو به رده وامی بدن وی ریک و ریازی، له ورا زانای جیهانی (مارک توین)
دیژت: "ب ناخفتنه کا خوهش نه ز دشیم سی مه هان بژیم"

ئه قجا گرنگ و ییدقییه جوداهی بیخینه د ناقبه را په سنی و سالیسی دا، کو هندیکه په سنه که سین
شه هره زا و خودان خامه یین زیپین ب وژدانی و دل و دهروونه ک پاقر و بی به رژه وهندی بو که سین ژ
هه ژی دکن، لی به رووقاریا وی کو سالیسی یه که سین بلی قییهت بو که سین نه ژ هه ژی دکن ب مه ره ما ب
ده سته ئینا هنده ک پله و پوست و تشتین بی بها، له ورا فهره خوه ژ سالیسی یا به ره مه می وی تنی
هه تکبه ری دوور بیخین و خوه ل په سنی بکین خوه دان.

نقیسکار
م. دلیر نه زیر

پەند و سەرپور

شیره تیڤن بابەکی ئاف سال ڤه چووی
بۆ کورێ خوه:

کورێ من هه می که سا ناسبکه،

هه ڤالینیا هه می که سا نه که،

ل هه می جهان شارهزا ببه،

بۆ هه می جهان نه چه، هه می تشتان ببینه،

باوه ر ژ هه می تشتا نه که، گوھێ خوه بده هه می ئاخفتنا،

به لێ هه می ئاخفتنا نه بیژه،

ئە گەر دنیا هه می ستري بیت، توو هه ر وه کی گولان به،

ئە گەر ژ سهرمادا ره ق ببی، کراسی خرابیی ل بهر خوه نه که،

ئە گەر ژ تیهندادا بخه ندقی وی ئافی نه ڤه خوه یا ئاقلی ته بیت،

ئە گەر که سه کی دلی ته شکاند،

تو دلی که سی نه شکي نه چونکی پرکونا نهاله کا ئافی ب سانا هیتره ژ ساخپرنا دله کی،

ب گریا که سه کی نه که که نی،

نه هیله که س ب گریا ته بکه نیت،

مافی که سی نه خوه، بۆ مافی خوه گوریکه ربه،

نهینییت خوه بۆ هه می که سا نه بیژه،

نهینییت خه لکی بیاریژه،

ل هیقیا هندی نه به روویدان ته بگوهورن توو بخوه رووی دانا بگوهوره،

بلا په یقین ته ژ ناخی دلی ته بن،

چ په یقا بی هزرکرن نه بیژه.

یئ تو هیلائی ل دەمئ کەفتی
شاد نابت بته و تو سەرکەفتی
نەبیژە هەقالە ژەهری ددەستی
ئەو دل رەشە تەژی بئ بەختی

.....

دارا چ بەرهم؟ چ ژئ نە ئیئت
کانیا هەشک و ئاف ژئ نە زیت
دیوانا؟ چ بهائی تە لی نەبیت
لی نەروینه ژ خوە بکە فەیت

.....

یئن لەگەگە بو بەرپرس و ئاغا
مروق پەرێسن! بدن وان شاخا
ئەو ئامادەنە ب فروشن کەماخا
نەزانین قالەنە ژ خیرەت و زاخا

.....

ژ قەلسا دویر کەقە دا نەهتکی
ئبلیس ژئ درەقە، تو دی چکی
قەلەرەشک نابن باز خو چ بکی
زانین باشتەرە ژشال و شەپکی

نەزیر چەمباهیقی / زاخو ۲۰۲۰

شیرەت د هەلبەستا من دا

کۆپیتکا چیا زەحمەتە کانێ هەبن
زقستان د سارن گەرم ژئ درەقن
بئ دەنگ نزانن باخقن دانە کەقن
سە لدورا پاکا ئەو دی هەر رەون

.....

کا چەوا پیقاز دی هەر پیقاز بت
بن د ئاخئ رابت هەتا سەر رابت
ئەوئ دلسوز دی هەر دلسوز بت
ل تەنگاکیان دی ل سەر دوز بت

.....

نا رابن مری؟ چەند بو بکی گری
ئەو نەهەقالن سەرنخیم و شپی
حیزی چاقرسی وەکا سیخوری
ژئ دویر کەقە؟ بقەترە ژ ئاگری

.....

بئ نژادان چ جارا لوما ژئ نەکن
رەوشت بەرزەنە؟ مەژی تەنەکن
د بئ شەرمن! ئەزمان خوەشکن
راستی و درەو ل دەف وان یەکن

.....

دزین ئەمانەتی دەم دەمئ وانە
خو سوچدا ئەوان بو فیلبازیانە
مزگەفت بو وان هەچکو کولانە
بەهەمی کارین وان خودئ دزانە